

DE STER

Juli 1978
78e Jaargang • Nummer 7

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Delbert L. Stapley, LeGrand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight.

Adviseurs: Gordon B. Hinckley, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, Marion D. Hanks, James A. Cullimore, Robert D. Hales. **Redacteur kerkelijke tijdschriften:** Dean L. Larsen.

Internationale redactie: Larry A. Hiller, Carol Larsen, Roger Gylling.

Redactie De Ster: George Ph. M. Kraanen, Kerkelijk Vertaalbureau, Mauritsstraat 100, 3583 HW Utrecht.

Correspondenten: Ring Utrecht Nederland: J. Thiel. Ring Den Haag Nederland: F. W. Collé-Sirach. Zendingsgebied Amsterdam Nederland: Zendingsgebied België Antwerpen: D. Taselaar.

Inhoudsopgave

De sabbat - een dag vol heilgenot. <i>Spencer W. Kimball</i>	1
Ik heb een vraag.	7
Actief zijn in de kerk. <i>Orson Scott Card</i>	13
Het avondmaal en verbondssluiting. <i>W. Cole Durham, jr.</i>	15
Wonderen in deze tijd? <i>Jay A. Parry</i>	18
Vasten een gave tot verheuging. <i>Sheryl Condie Kempton</i>	23
Het hartebloed van de kerk. <i>Spencer W. Kimball</i>	26
Christians bekering. <i>Gordon Irving/Preston Heiselt</i>	28
't Maakt absoluut niets uit. <i>Barbara Balli</i>	34

Bijlage voor de jeugd

Het wonder. <i>Sherrie Johnson/Ralph Barksdale</i>	1
Getuigenissen van kinderen over de hele wereld.	5
Wat kan ik zeggen? Wat kan ik doen?	6

Jaarabonnement:

Via de Ster-vertegenwoordiger van de wijk:

Fl. 20,— storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434, The Church of Jesus Christ LDS.
Bf. 300 storten op Citibank Brussel, rekeningnummer 5700300314-60, The Church of Jesus Christ of LDS.
USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 8.00

© 1978 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

De sabbat - een dag vol heilgenot

Door president Spencer W. Kimball

Eens werd ik in de herfst afgevaardigd naar een ringconferentie in een landelijke bergstreek van het westen der Verenigde Staten. Ik was er 's zaterdagsavonds aangekomen, en overnachtte ten huize van de ringpresident. Die zondagmorgen aanvaardden wij de tocht naar het kerkgebouw, een rit van 8 à 9 km. Onderweg kwamen wij langs verscheidene boerderijen. De mensen daar onderhielden kennelijk de sabbat. We zagen prachtige velden vol gerijpte tarwe, terwijl er landbouwmachines op de akkers waren blijven staan, precies zoals men ze de vorige avond daar had achtergelaten. We zagen ook gedeeltelijk opgestapelde hooimijten staan, maar er lag meer hooi op de weilanden te drogen, dat nog moest worden binnengehaald. Hier en daar was het graan al afgemaaid, maar een deel van de oogst stond nog te velde. Het land zelf scheen in een diepte rust gedompeld te zijn.

Toen wij het dorp binnenreden, troffen wij ook daar een vredig beeld van gewijde rust aan. De stilte werd niet verstoord door getimmer, geraas van machines of van enigerlei arbeid. Daarentegen zagen wij de dalbewoners uit alle richtingen zich naar het bedehuis begeven voor hun bijeenkomst.

Ik maakte de ringpresident op dit ongewone tafereel opmerkzaam en

vroeg hem of de huisonderwijzers de ring soms vooraf hadden bewerkt en de mensen gewaarschuwd dat er iemand uit Salt Lake op bezoek zou komen. „Welnee,” antwoordde hij, „maar we zijn wel erg ingenomen met de sabbatsheiliging door onze mensen hier. Vrijwel alle gezinnen van de ring zijn iedere zondag in onze vergaderingen aanwezig.” Zijn woorden werden door de presentielijsten gestaafd.

Het was een mooie dag, met rustig, lekker warm weer en er woei een zacht briesje. De heuvels in de verte begonnen hun najaarstinten te vertonen. Er waren prachtige boerenbedrijven en landerijen, riante woningen, en alles ademde een lieflijke sfeer van innige tevredenheid. Ook de vergaderingen en beraadslagingen van die dag droegen een opmerkelijk vreedzaam, vruchtbaar en bevredigend karakter.

Toen ik daarentegen in een andere plaats weer eens een ringconferentie bezocht, werd ik 's zondagsmorgens al heel vroeg door een heleboel rumoer gewekt, dat veroorzaakt bleek te worden door een aantal in jagerstenuw geklede en met jachtgeweren bewapende mannen, die in de bergen en ravijnen op hertejacht gingen.

Toen ik bij een andere gelegenheid op de sabbat door een agrarisch gebied reed, zag ik hoe veel transpirerende mannen

met hun maai- en bindmachines in de weilanden druk bezig waren met het binnenhalen van de hooioogst.

Op weer een andere sabbat zag ik de mensen in lange rijen bij de bioscopen hun beurt staan afwachten om de voorstellingen bij te wonen, terwijl anderen kennelijk onderweg waren naar de stranden of campings, gewapend met rugzakken vol proviand en van allerhande sportuitrustingen voorzien. Zo zijn wij dus in hoge mate een volk van sabbatschenders geworden, en overal ter wereld doet dit verschijnsel zich in tot dusverre als christelijk beschouwde landen voor. Op de sabbat krioelt het op de meren van pleziervaartuigen, zijn de stranden overvol, de voorstellingen het drukst bezocht en de sportterreinen en stadions met spelers en toeschouwers bezaaid. De zondag is bij uitstek een dag voor de paardensport, allerhande vergaderingen en familie-uitstapjes geworden, terwijl er zelfs allerhande sportwedstrijden op de dag des Heren plaatsvinden. „Ook 's zondags geopend” is de leus voor velen, en onze heilige dag is een vakantiedag geworden. Doordat er dus zoveel mensen zijn die de zondag als een gewone vrije dag beschouwen, voorzien tal van anderen weer in de behoeften der pretmakers en gewinzoekers.

Sabbatschennis moge dan een zaak zijn waar veel mensen niet zwaar aan tillen, voor onze helemse Vader is het ongehoorzaamheid aan een van zijn voornaamste geboden. Toen Mozes van de bevende, in rook gehulde berg Sinaï afdaalde, bracht hij voor de rondzwervende kinderen Israëls de tien geboden mee, de grondregels voor het menselijk gedrag. Die geboden bevatten echter niets nieuws. Ze waren bij Adam en zijn nakomelingen bekend geweest die sedert het begin het bevel ontvangen hadden deze na te leven, en door de Heer alleen

bij wijze van herhaling opnieuw aan Mozes voorgehouden. Deze geboden dateerden zelfs al van vóór de aanvang van ons aardse leven, als onderdeel van de tijdens de grote raadsvergadering in de hemel bepaalde beproevingen voor de stervelingen die moesten dienen „om te zien of zij alles zullen doen wat de Here, hun God, hun ook zal gebieden.” (Abraham 3 : 25.)

In de aanhef der tien geboden wordt van de mensen vereist de Heer te dienen en Hem alleen te aanbidden, terwijl in het vierde gebod een speciaal daarvoor bestemde sabbatdag wordt aangewezen: „Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben . . .

Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt; zes dagen zult gij arbeiden, en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat van de Here, uw God; dan zult gij geen werk doen, gij noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch de vreemdeling die in uw steden woont’ Want in zes dagen heeft de Here de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag; daarom zegende de Here de sabbatdag en heiligde die.” (Exodus 20 : 3, 8-11.)

Het is in al zijn plechtstatige ernst vanaf de dreunende berg Sinaï tot ons gekomen gebod luidde: „Gedenk de sabbatdag dat gij die heiligt.” Dit gebod is nimmer afgeschaft, herroepen of gewijzigd, integendeel, het is in latere tijden via de hedendaagse openbaring nogmaals als volgt bekrachtigd:

„Doch gedenkt, dat gij op deze, des Heren dag uw offers en uw sacramenten de Allerhoogste moet offeren, en uw zonden voor uw broederen en voor de Here belijden.

En op deze dag moet gij niets anders doen dan alleen uw voedsel met eenvoudigheid des harten bereiden,

opdat . . . uw vreugde volkomen zij.” (LV 59 : 12, 13.)

Op de dag des Heren gaan jagen en vissen is geen sabbatsheiliging. Des Heren dag wordt evenmin geheiligd als men hem wijdt aan zaaien, planten, oogsten, tuinieren en dergelijke. 's Zondags de bergen in trekken om er te gaan picknicken, het bijwonen van allerhande sportwedstrijden, voorstellingen en het bezoeken van andere amusementsgelegenheden, dit alles vormt ook geen passende viering van die heilige dag.

Hoe vreemd het ook moge schijnen, toch zijn er overigens in ieder opzicht wel trouwe heiligen der laatste dagen, die er geen kwaad in zien zo nu en dan ter wille van recreatieve doeleinden hun kerkelijke vergaderingen te verzuimen. Zo menen zij beslist de eerste de beste zondag na opening van het nieuwe visseizoen niet op hun „stekkie” te mogen ontbreken. Ook is men soms van mening dat je vakantie niet lang genoeg duurt als je niet meteen 's zondags naar je bestemming vertrekt, of dat je een film die je graag wilt gaan zien, misloopt door niet uitgerekend op een sabbat naar de bioscoop te kunnen. Vaak tronen deze sabbatschenders bovendien dan hun hele gezin mee.

Nu heeft de Heiland eens gezegd: „Wie dan één van de kleinste dezer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen. (Matteüs 5 : 19.)

Wij hebben niets tegen rechtmatige vormen van recreatie, zoals uitstapjes in de vrije natuur, sport- en spelbeoefening en filmvoorstellingen. In al deze activiteiten schuilt het vermogen de mens met nieuwe levenskracht te bezielen, en ze worden dan ook door de kerk metterdaad gesteund. Er is evenwel voor alle waardevolle dingen een daartoe geëigende plaats, en ze dienen

op de daarvoor bestemde tijd te geschieden. Zo is er een tijd om te werken, een tijd om te spelen en een tijd voor geestelijke bezinning en deelname aan godsdienstoefeningen.

„We gaan niet naar de vergadering op de sabbat om beziggehouden te worden en niet alleen om onderwezen te worden. We gaan om de Heer te aanbidden. Indien de dienst voor u een mislukking is, heeft u gefaald. Niemand kan voor ú aanbidden; ú moet uw eigen opwachting bij de Heer maken.”

Soms wordt het onderhouden van de sabbat gekenschetst als een zaak van opoffering en zelfverloochening, maar dat is niet waar. Het is alleen maar een kwestie van tijdsindeling en het kiezen van de meest geschikte momenten. Vooral in het huidige tijdperk van de wereldgeschiedenis hebben wij gedurende gewone wekdagen tijd genoeg om ons werk te doen en ons te vermaken. Er valt heel wat te doen op het gebied van het organiseren en bevorderen van allerlei activiteiten op die zes werkdagen, met vermindering van de sabbat.

De leiding van een padvinderij-afdeling was gewend voor de door haar gehouden zomerkampen het rooster zo in te delen dat de padvinders op de ene sabbat naar hun kamp vertrokken, om de volgende naar huis terug te keren. Zodoende bleven HLD-jongeren twee

achtereenvolgende zondagen van het kerkelijk leven verstoken. Een vriendschappelijke wenk van de verantwoordelijke raadslieden bracht hierin verandering, zodat de kampeerperiode voortaan van de ene vrijdag tot de andere liep. Het programma voor de tussenliggende zondag voorzag in het bijwonen van kerkdiensten voor de in het kamp verblijvende jongelui.

Door een groep HLD-kweek-schoolleerlingen werd eens op een zondag een godsdienstoefening in de open lucht georganiseerd. Ze meenden een dergelijk uitstapje met een gerust hart te kunnen maken, daar er voor die dag ook een getuigenisvergadering op het programma stond. Die vergadering werd inderdaad ook gehouden en men genoot een uurlang van de uitwisseling van elkaars geestelijke ervaringen, maar verder werd het een dag vol geneugten als picknicken, spelletjes doen, trektochten maken en heuvels beklimmen, zonder dat daarbij nog aan de sabbatsheiliging werd gedacht. Die ene gewijde stonde maakte er dan ook geen heilige dag van.

Dit gebod is niet bedoeld de mens iets te onthouden. Evenals elk ander door God aan zijn dienstknechten gegeven gebod dient het voor het welzijn van hen die het ontvangen en onderhouden. De nauwgezette inachtneming van de sabbat strekt de mens tot heil, en door overtreding van Gods wetten doen de mensen ook zichzelf onnodig leed aan. Wel heeft het vierde gebod een negatief aspect, namelijk op de sabbat „zult gij geen werk doen,” maar ook zijn positieve kant. Op die dag, zegt de laterdaagse openbaring, „moet gij . . . ’ naar het huis des gebeds gaan en uw sacramenten opofferen; want . . . dit is een dag om . . . de Allerhoogste uw toewijding te betonen . . . met een

blijmoedig hart en gelaat.” (LV 59 : 9, 10, 15.)

De sabbat is geen dag om lui en lusteloos thuis rond te hangen of in de tuin wat rond te scharrelen, maar het is een dag om geregeld onze kerkelijke vergaderingen bij te wonen om de Heer te dienen, Hem te aanbidden en meer van zijn wegen te leren. Verder is het een dag voor gezellig samenzijn in de huiselijke kring en om ons hart met muziek en zang te verheffen.

De sabbat is dus een heilige dag, waarin men zich met waardevolle en gewijde dingen dient bezig te houden. Niet werken en zich van bepaalde vormen van recreatie onthouden zijn weliswaar belangrijke zaken, maar dit is niet voldoende. Sabbatsheiliging vereist het koesteren van opbouwende gedachten en vraagt om het stellen van constructieve daden. Als men 's zondags alleen maar traag en ledig rondhangt, ontheiligt men daarmee de sabbat. Wie deze dag op de juiste wijze wil vieren, moet neerknielen om tot God te bidden, zich voorbereiden op zijn lessen, het evangelie bestuderen, mediteren, zieken en bedroefden gaan bezoeken, brieven aan zendelingen schrijven, desnoods een middagdutje doen om weer op krachten te komen, zich verdiepen in heilzame lectuur en alle bijeenkomsten bezoeken waarin men die dag wordt verwacht.

Een van mijn kennissen, een goed mens, die het echter in dit geval niet bij het rechte eind had, beweerde eens dat hij meer profijt kon trekken door 's zondags een goed boek te lezen dan door de kerkdiensten bij te wonen. De in die bijeenkomsten gehouden toespraken lagen volgens hem doorgaans beneden zijn geestelijk niveau. Wij gaan echter niet naar onze sabbatsbijeenkomsten om er aangenaam te worden beziggehouden, of louter ter wille van het daar gegeven onderricht. Wij gaan erheen om

de Heer te aanbidden. Het is een persoonlijke verantwoordelijkheid. Afgezien van hetgeen er vanaf de kansel gezegd wordt, is het zo dat wie de Heer in geest en waarheid wil aanbidden, dit doen kan door aanwezig te zijn in zijn vergaderingen, van het avondmaal te nemen en de schoonheid van het evangelie te overpeinzen. Als de kerkdienst voor uw gevoel mislukt is, bent uzelf ergens in gebreke gebleven. Niemand kan voor u de Heer dienen en Hem in uw plaats eer bewijzen; dat moet u zelf doen.

Laten wij ten aanzien van dit gebod, evenals met betrekking tot de andere geboden, een voorbeeld nemen aan deze woorden van de profeet Jozua: „Welnu, vreest dan de Here en dient Hem oprecht en getrouw; . . . kiest dan heden, wie gij dienen zult; . . . Maar ik en mijn huis, wij zullen de Here dienen.” (Jozua 24 : 14, 15.)

Dan mogen wij de aan de kinderen Israëls beloofde zegeningen verwachten: „Mijn sabbatten zult gij houden en mijn heiligdom ontzien, Ik ben de Here’

Indien gij in mijn inzetten wandelt en mijn geboden nauwgezet in acht neemt, dan zal Ik u te rechter tijd uw regens geven, zodat het land zijn opbrengst geeft en het geboomte des velds zijn vrucht draagt; de dorstijd zal bij u duren tot de wijnoogst, en de wijnoogst tot de zaaitijd; gij zult uw brood eten tot verzadiging en veilig in uw land wonen. En Ik zal vrede in het land geven, zodat gij nederliggen zult, zonder dat iemand u opschrikt.” (Leviticus 26 : 2-6.)

Tegenwoordig zijn er veel industrieën met fabricageprocessen die, naar men zegt, voor de sabbatsviering niet onderbroken kunnen worden. In dergelijke bedrijven moeten de arbeiders dus 's zondags wel werken. Dat kan best waar zijn, maar men zegt ook dat „noodzaak de moeder van de vinding-

rijkheid is,” en ik heb me wel eens afgevraagd hoelang het zou duren, voordat men nieuwe produktie-methodes uitvond, waardoor zondagsarbeid niet meer nodig was, als iedereen die in een bepaalde industrie werkzaam is, gewoon zou besluiten voortaan de sabbat steeds te heiligen.

De Heiland wist dat een schaap wel eens in een put valt (zie Matteüs 12 : 11, 12) en dat men zo'n dier er dan desnoods op sabbat uittrekken moet. Niemand zal echter dat schaap iedere week opzettelijk in de put gooien of het er telkens weer in laten lopen, zonder pogingen aan te wenden om zijn schaapjes letterlijk op het droge te houden;

Weliswaar moeten er altijd bepaalde mensen op de sabbat doorwerken. Sommige van die werkzaamheden die echt noodzakelijk zijn, zoals bij voorbeeld ziekenverpleging, kunnen trouwens heel goed voor sabbatsheiliging doorgaan. Toch zijn ook bij dergelijke bezigheden onze motieven van het grootste belang en mogen we wel eens bedenken waarom we het doen.

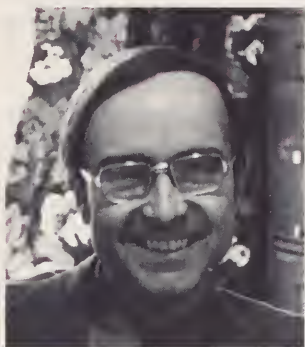
Als mensen graag 's zondags arbeid willen verrichten om er financieel beter van te worden, overtreden ze de geboden. Immers, als het onnodig werk betreft, is op de sabbat verdiend geld „vuil gewin.” Kunt u zich voorstellen dat iemand die, het gebod van de Heer ten spijt, op de sabbat arbeid verricht en vervolgens een tiende of een ander deel van de onrechtvaardig verdiende vruchten van die arbeid als offergave aan Hem opdraagt? Evenals in oud-testamentische tijden, moeten aan de Heer gewijde offers gaaf en onbesmet zijn, hetgeen van onnodige verdiensten op de sabbat nimmer gezegd kan worden.

Onder de sabbatschenders zijn ook die mensen te verstaan, die 's zondags goederen kopen of toegangsbewijzen

(Wordt vervolgd op blz. 36)

Ik heb een vraag

Vragen van algemeen evangeliebelang worden beantwoord als een leidraad, maar mogen niet beschouwd worden als officiële verklaringen t.a.v. het kerkelijk beleid.

Door Steve Gilliland, directeur van een HLD-instelling in Cambridge (Massachusetts)

„We werken hier wel in ploegen-dienst, en iedereen heeft op zijn beurt 's zondags dienst,” had de ploegbaas gezegd. Zijn HLD-werknemer, wie er veel aan gelegen is de sabbat te heiligen, moet er intussen ook voor zorgen dat hij een vast inkomen verdient. De arbeidsplaatsen zijn schaars. Mag hij het zich veroorloven zijn goede betrekking prijs te geven om de sabbat in ere te kunnen houden? Moet hem dat überhaupt een zorg zijn?

De kwestie van zondagsarbeid moge dan voor sommigen eenvoudig worden opgelost door de overweging: „Als je baas van je verlangt dat je 's zondags werkt, zoek dan een andere

baan.” Toch kan dit probleem een diepgaander onderzoek vereisen.

Zo zijn er bij voorbeeld bepaalde dienstverlenende werkzaamheden die ook op de sabbat moeten doorgaan. Mensen die hulp moeten kunnen bieden in noodgevallen, zoals ziekenhuispersoneel, chauffeurs van ambulancewagens, politieagenten en brandweerlieden moeten dagelijks de hele dag beschikbaar en op hun post blijven. Als het openbaar vervoer, busondernemingen en taxi-verhuurbedrijven 's zondags geen dienst deden, hoe zouden zij die niet over andere vervoermiddelen beschikken, dan naar de kerk moeten komen? En dan de mensen die werkzaam zijn in wegmotels, waar altijd reizigers terecht moeten kunnen om 's zondags zo min mogelijk te hoeven rijden?

Bepaalde werkzaamheden moeten nu eenmaal op zondag worden verricht, en het ligt voor de hand dat wij ons niet op het standpunt mogen stellen dat al die arbeid uitsluitend aan buitenkerkelijken overgelaten dient te worden. In alle eerbare beroepen zijn goede kerkleden immers nodig om hun zegenrijke invloed te kunnen uitoefenen op de mensen met wie zij samenwerken, en op hen die zij hun diensten verlenen.

De vraag naar het al of niet geoorloofd zijn van zondagsarbeid, wordt daarmee zonder uitzondering een persoonlijke kwestie. In de wetenschap dat bepaalde zondagsarbeid niet allen gerechtvaardigd, maar ook hard nodig is, dienen wij ons af te vragen: „Is in mijn eigen geval de situatie zo dat zondagsarbeid onvermijdelijk is?”

Ook al wordt het leven van vele anderen misschien door onze beslissing beïnvloed, toch rust een dergelijke besluitvorming in haar volle zwaarte op

de betrokkene zelf. Wij hoeven echter niet alleen te beslissen. Bij zulke gewichtige beslissingen heeft de Heer ons leiding en inspiratie beloofd.

Als u al een dienstbetrekking heeft waarin u zondagarbeid moet verrichten, moet u zich het volgende afvragen:

Bestaat er een alternatief voor mijn zondagsdienst? Kan ik mijn werkrooster veranderen?

Als ik 's zondags niet zou werken, zouden mijn collega's daardoor dan onbillijk zwaar worden belast? Zouden we zondagsdiensten met anderen kunnen ruilen?

Als ik deze betrekking opzeg, wat zou er dan met mijn gezin gebeuren? Is er andere werkgelegenheid beschikbaar, waardoor wij van een redelijk bestaan verzekerd kunnen blijven en waardoor

ik toch volledig aan het kerkelijk leven zou kunnen deelnemen en Gods geboden onderhouden?

Is er een kerkelijke wijk of gemeente in de omgeving waar ik, ook al moet ik werken, toch mijn zondagse vergaderingen geheel of gedeeltelijk kan bijwonen? Weet ik wel zeker dat ik mijn werk in dit geval niet als verontschuldiging voor gemakzucht gebruik ten aanzien van mijn kerkelijke activiteit?

Bespreek deze vragen eens met uw echtgenote of in gezinsverband, en leg de Heer uw antwoorden voor. Vraag Hem om raad.

Wanneer u dan biddend besloten hebt, en voelt dat die beslissing ook door de Heer is aanvaard, om een werkkring te aanvaarden of in een betrekking te blijven waarin u wel eens zondagsdienst hebt, blijf die koers dan volgen zolang de Geest het u ingeeft, en wees vergevensgezind jegens alle mede-heiligen die kritiek op u mochten uitoefenen, daar ze het niet kunnen begrijpen.

Wat kunt u zo al doen om uw geestelijke ontwikkeling te kunnen voortzetten, ook al wordt er wat zondagsarbeid van u gevergd? De volgende wenken zijn afkomstig van heiligen der laatste dagen die zelf hebben ondervonden dat ze hier baat bij hadden:

1. Begin uw sabbat met een speciale morgenwijding. Als u getrouwd bent, betrek dan uw vrouw en kinderen hierbij. Omdat zij voor hun werk op reis moesten of 's zondags op ongewoon vroege uren vertrekken, zijn sommigen al op zaterdagavond met hun sabbatsviering begonnen.

2. Terwijl u op reis bent kunt u misschien onderweg nog tijd vinden voor schriftlezing of andere kerkelijke lectuur. Persoonlijke bestudering van de *Individuele studiegids voor Melchizedekse priesterschapsdragers* is heil-

zaam geweest voor veel broeders die niet op hun priesterschapsvergadering aanwezig konden zijn.

3. Als u in verband met uw werk veel moet autorijden of wanneer de aard van uw werkzaamheden niet al teveel concentratie vereist, maar u toch niet toestaat onderhand te lezen, kunt u veel profijt hebben van het beluisteren van cassettebandjes. Bandopnamen van de algemene conferenties en schriftgedeelten zijn in de meeste kerkelijke mediatheken te leen te krijgen.

4. Trek uw zondagse kleren aan, ook al moet u zich dan misschien op het werk weer omkleden vooral wanneer u nog kans ziet ergens in de buurt een kerkdienst bij te wonen.

5. Laat geen gelegenheid voorbijgaan om extra vriendelijk en hulpvaardig te zijn. Neem geen knorrige houding aan van „ik wou maar dat ik hier vandaag niet had hoeven komen.” Verontschuldigt u ook niet omdat u toch maar gekomen bent. Doe uw werk met een gebed in uw hart en laat u door de Heer zo leiden dat u de mensen om u heen tot zegen kunt zijn.

6. Wees een zendeling. U bent heus de enige niet die bedenkt dat het die dag een zondag is. 's Zondags staan de mensen wel eens meer open voor godsdienstige gesprekken dan op andere dagen. Geef hun uw getuigenis.

7. Bezoek, als dit maar enigszins mogelijk is, nog zoveel kerkelijke bijeenkomsten, of gedeelten daarvan, als u kunt. Misschien moet u wel eens in uw werkkleding een kerkgebouw binnenglippen, om er de dienst niet mis te lopen, want het zou jammer zijn een vergadering te verzuimen omdat u geen tijd gehad hebt om u te verkleeden.

8. Een medisch internist laat steeds als hij zondagsdienst heeft zijn vrouw en kinderen naar het ziekenhuis komen om er samen een maaltijd te kunnen

gebruiken. Daarna blijven ze een paar minuten in een hoekje bij elkaar zitten om de Schriften te lezen en het evangelie te bespreken. De kinderen nemen dan hun zondagsschoollessen nog even door. Naar aanleiding van hun voorbeeld zijn andere leden van het verplegend personeel, die geen lid van de kerk zijn, begonnen ook hun gezinsleden voor een gezamenlijke maaltijd op zondag in het ziekenhuis te laten komen. Zo verandert er iets in het leven van veel mensen dank zij een stilzwijgend gegeven voorbeeld.

9. Een van onze broeders verzuimt nooit 's zondags met zijn gezin een bidstond te houden, ook al moeten zijn vrouw en kinderen bijeenvergaderd worden met de telefoon aan hun oor tijdens dat gezinsgebed.

10. Besteed meer tijd aan gebed en meditatie dan op gewone weekdagen.

11. Neem er tijds pauzes en kleine werkonderbrekingen even de tijd voor om wat in de Schriften te lezen en erover na te denken. Nodig ook anderen uit om in de werkpauzes samen met u de Schriften te lezen en te bestuderen.

Leden die wel eens op zondag hadden moeten werken waren het er allemaal over eens dat ze de kerkdiensten echt hadden gemist. Er waren er bij die voorheen de gewoonte hadden gehad zich over het vele kerkgaan te beklagen, en die nu zeiden naar de godsdienstige bijeenkomsten met anderen heiligen te hebben gesnakt. „Alleen al het samenzijn met de heiligen en het zingen van de lofzangen is een bijzonder groot voorrecht,” zei één van hen. „Het betekent heel wat voor mij om nu naar alle kerkelijke vergaderingen te kunnen gaan. Zelfs nadat ik twaalf uur achtereenvolgend heb gewerkt, probeer ik nog een vergadering van heiligen der laatste dagen op te zoeken, waar ik mij op dat moment ook bevind.” Weer anderen houden afzonderlijke kerkdiensten met

hun eigen gezin op andere dagen van de week wanneer ze 's zondags werken moeten.

Al deze trouwe heiligen, die ondanks hun zondagsarbeid er toch naar hebben gestreefd om iedere week de sfeer van de sabbat te beleven, hebben mij doen inzien dat ik, ook al werk ik 's zondags niet, die dag wel eens niet zo bewust en intens godsdienstig doorbreng als ik wel zou moeten. Zij hebben mij ertoe aangezet de ware sabbatsheiliging ernstiger na te streven.

Ook vraag ik mij af of diegenen onder ons die 's zondags niet werken niet verplicht zijn om de zondagswerkers te helpen eveneens een fijne sabbatstemming te krijgen. Waarom zouden huisonderwijzers of vrienden eigenlijk geen aantekeningen kunnen maken van het verloop van de priesterschaps- en avondmaalsvergaderingen, om die later met de afwezige leden door te nemen? Werken op zondag dient zo mogelijk te worden vermeden, maar als een lid van de kerk dan toch 's zondags werken moet, dient hij desondanks zijn best te doen om de sabbat te onderhouden. De Heer beoordeelt ons naar de bedoelingen van ons hart, Hij geeft ons leiding wanneer wij Hem vol vertrouwen om raad vragen, en als wij in gerechtigheid leven, zal Hij ons ook over alle hindernissen op ons levenspad heen helpen. De sabbat is, evenals al Gods gaven, voor het welzijn van de mens ingesteld. In welke omstandigheden wij ook mogen verkeren, als wij de Heer om hulp vragen, zal Hij ons zo leiden, dat wij toch op de een of andere manier deel kunnen hebben aan de zegeningen van de sabbat.

Door Robert J. Matthews, voorzitter van de faculteit voor oude schrifturen aan de Brigham Young Universiteit

Waarom vieren wij de sabbat op zondag, terwijl de bijbelse sabbat blijkbaar op de zevende dag viel?

De sabbatsviering heeft meer dan één doel. Het is een gewijde dag, die in de Schriften niet alleen als een rustdag wordt omschreven, maar ook als een voor de eredienst aan God bestemde dag. Het woord sabbat is afgeleid van het Hebreeuwse *shabbath*, dat zoveel als „afbreken” of „ophouden” betekent en waarin dus het begrip „rust” besloten ligt.

Rust in de beste zin van het woord beduidt echter geen ledigheid, maar wijst ons veeleer op een verlegging van accenten. Duidelijker gezegd betekent de uitdrukking „sabbatsheiliging” een onderbreking of rustpauze in de wereldse arbeid van alledag, om bovendien die dag speciaal te wijden aan lofprijzing en aanbidding van God, en om onze medemensen goed te doen. Het is dus een dag voor geestelijke werken, vernieuwing van ons geestelijk leven en bezinning op de werkelijke waarden van ons bestaan in tegenstelling tot onze dagelijkse aardse bezigheden.

Toen de Farizeeën op Jezus' discipelen

afgaven omdat ze korenaren plukten op de sabbat, maakte Hij hun duidelijk dat „de sabbat is gemaakt om de mens, en niet de mens om de sabbat. Alzo is de Zoon des mensen heer ook over de sabbat.” (Marcus 2 : 23, 27, 28.) In de geïnspireerde versie van dit evangelie staat bovendien dat de Zoon des mensen de sabbat als een rustdag voor de mens heeft gemaakt, waarop hij God moet verheerlijken, maar waarop het niet verboden is te eten.

Hieruit blijkt niet alleen een praktische kijk op het wezen van de sabbat, maar het geeft ook een beeld van de veelzijdige aard van die dag, te weten: (1) De sabbat is er tot heil van de mens; (2) hij dient als rustdag; (3) het is een dag voor godsdienstige bijeenkomsten en aanbidding van de Schepper, en (4) Jezus Christus heeft de sabbat zo gemaakt en is dus in ieder tijdperk van de wereldgeschiedenis ook de Heer van de sabbat.

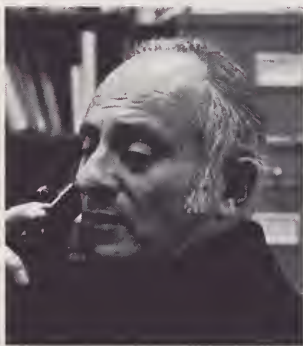
Welke dag is nu de sabbatdag? De sabbat is van eeuwige betekenis. Het Oude Testament verkondigde dat de sabbat gevierd moest worden „als een altoosdurend verbond” (zie Exodus 31 : 13-17), hetgeen nog niet per se wil zeggen dat hij altijd op dezelfde dag moet worden gehouden, maar veeleer dat de sabbat een verbond voor de eeuwigheid is, dat wil zeggen van eeuwige strekking. De stervelingen zullen dus van geslacht op geslacht steeds behoefte hebben aan deze dag voor hun geregelde geestelijke verjonging of vernieuwing. Deze opvatting komt duidelijk tot uiting in het verband van het zo even genoemde schriftgedeelte. Uit de Bijbel blijkt duidelijk dat in oud-testamentische tijden de heilige dag op de zevende dag van de week viel. In nieuwtestamentische tijden daarentegen werd de sabbat de „dag des Heren” genoemd (zie Openbaring 1 : 10), en deze werd gevierd

op „de eerste dag der week” (Handelingen 20 : 7), ter ere van de opstanding van Jezus Christus uit het graf. In de hedendaagse bedeling werd de voor de eredienst bestemde dag door de Heer zelf aangeduld als „Mijn heilige dag,” hetgeen vermeld staat in een openbaring, die op zondag 7 augustus 1831 door de profeet Joseph Smith werd ontvangen. (Zie LV 59 : 9, 10.)

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen heeft in overeenstemming met de aloude christelijke traditie de zondag als de aan God gewijde rustdag erkend, volgens de daartoe in afdeling 59 van de Leer en Verbonden gegeven voorschriften. In het Middenoosten komen in bepaalde kerkelijke gemeenten echter wel sabbatsvieringen op andere dagen dan 's zondags voor, overeenkomstig de in die landen, waarin deze gemeenten gevestigd zijn, heersende gebruiken. Dit is dan ook wel nodig opdat er vergaderingen gehouden kunnen worden op een tijdstip waarop de kerkleden aanwezig kunnen zijn.

Daar de sabbat er is voor de mens, en niet de mens ter wille van de sabbat (zie Marcus 2 : 27), en niet alleen is bedoeld om voor de enkeling als periodieke rustdag te dienen, maar tevens als een dag voor geestelijk onderricht en het houden van openbare erediensten, is het van belang de sabbat vast te stellen op een dag waarop de mensen over het algemeen de kerkdiensten bij kunnen wonen. Waar het eigenlijk om gaat is blijkbaar niet zozeer *welke* dag nu als de sabbat wordt beschouwd, als wel *hoe* en *waarom* deze als zodanig in acht genomen wordt. Ook is het van groot belang dat iedere week steeds weer dezelfde dag door de plaatselijke groep gelovigen als de sabbat wordt gevierd. In onze kerk is de kwestie van de sabbatsviering afdoende geregeld, gelet

op het feit dat alle twaalf presidenten die achtereenvolgens aan het hoofd van de kerk hebben gestaan, van de profeet Joseph Smith af tot onze president Spencer W. Kimball toe, het erover eens zijn geweest dat de zondag daarvoor de meest geschikte dag is, waarin zij ons dus het juiste voorbeeld hebben gegeven. Waar het voornamelijk om gaat is dat onze kerkelijke programma's onder leiding van het heilige priesterschap staan, en dat ze zijn goedgekeurd door de president der kerk, de profeet, ziener, openbaarder en vertegenwoordiger van de Heer op aarde. In die zeldzame gevallen waarin uitzonderingen op de algemeen vastgestelde dag noodzakelijk bleken, zoals bovenvermeld, kan een daartoe strekkende beslissing door de daartoe bevoegde drager van het priesterlijk gezag worden genomen.

Door Elliott D. Landau, voorzitter van het comité voor de jonge jeugd, in het algemeen zondagsschoolbestuur

Welk nut heeft van het avondmaal nemen voor kinderen beneden de jaren van verantwoordelijkheid?

Ook al heeft de Heer gezegd dat kinderen beneden de achtjarige leeftijd niet kunnen „zondigen, voordat zij

verantwoordelijk jegens Mij worden, want,” zegt Hij erbij, „aan Satan is geen macht gegeven om kleine kinderen in verzoeking te brengen,” (zie LV 29 : 47), is het in de kerk toch altijd gebruikelijk geweest het avondmaal ook aan deze kinderen te bedienen.

Waardige deelnemers aan het avondmaal dienen daarbij te bedenken dat zij dit doen (1) ter gedachtenis van het gebroken lichaam en het vergoten bloed van Hem die voor de zonden der wereld gekruisigd werd, (2) om daarmee de naam van Christus op zich te nemen en zijner altijd indachtig te zijn, en dat zij voorts (3) moeten „leven bij ieder woord, dat de mond Gods uitgaat.” (LV 84 : 44.) Als wij kinderen toestaan aan het avondmaal deel te nemen, willen wij daarmee *niet* zeggen dat zij dezelfde behoefte aan bekering hebben als volwassenen. Het nemen van de avondmaalssymbolen kan er echter toe bijdragen dat zij de Heer al vroeg leren liefhebben en zijn geboden leren onderhouden.

Door waarneming hebben wij geleerd dat groeiprocessen die te maken hebben met zaken als houdingen, gewoonten en stemmingen, al op zeer jonge leeftijd een aanvang nemen. We krijgen zowel thuis als tijdens de kerkdiensten dikwijls de indruk dat kinderen in godsdienstig opzicht in beperkte mate, maar niettemin krachtig reageren op onze pogingen om hun geestelijk te motiveren. Soms bemerken wij ook dat hun reactie op geestelijke zaken vaak voorafgaat aan of de overhand heeft op hun verstandelijk begrip, met andere woorden, wij kunnen in een kind geestelijke gevoeligheid en groei waarneemen, voordat het „verantwoordelijk wordt” voor zijn eigen morele beslissingen. Zijn kinderlijke onschuld hoeft per definitie nog geen volslagen geestelijk onvermogen in te houden. Een

(Wordt vervolgd op blz. 37)

Actief zijn in de kerk

Door Orson Scott Card

Toen een intieme vriend van hem kwam te overlijden, drong het eindelijk tot hem door hoe belangrijk het is om steeds actief te zijn. „Ik was van plan geweest Brian in het ziekenhuis te gaan bezoeken,” zei hij, „maar dinsdagavond moest ik huisonderwijs geven, en woensdag had ik een commissievergadering. Donderdag moest ik naar mijn periodieke priesterschapsbespreking, en meteen daarna moest mijn vrouw de deur uit om met haar bijenkorfmeisjes naar de rolschaatsbaan te gaan. Die vrijdagavond besteedde ik ten slotte aan het schrijven van mijn toespraak voor de avondmaalsvergadering.”

’s Zaterdagsmorgens kreeg hij toen dat telefoontje van Brians zoon. „Ik weet dat u goed met pa bevriend was,” zei de stem via de telefoon. „Dus ik dacht dat u het wel zou willen weten.”

„Willen weten?” had hij naderhand gezegd. „Ik had veel meer gewild dan dit

te weten. Ik had de klok terug willen draaien, de kalender een paar dagen terug willen zetten, die paar uur ervoor uit willen trekken die het gekost zou hebben om naar het ziekenhuis te gaan, over de goeie ouwe tijd te praten, en mijn vriend er nog eens aan te herinneren hoeveel ik van hem hield. Ik had hem een beetje troost willen bieden in die laatste pijnlijke ogenblikken voordat hij stierf, en waarin hij zich wellicht angstig en eenzaam zal hebben gevoeld, maar ik had het te druk met de kerk!” Deze gebeurtenis had hem iets geleerd, namelijk dat het mogelijk is zo actief in de kerk te zijn dat je vergeet om actief te zijn in het evangelie.

Toch kunnen we het misschien beter zo bekijken. De vergaderingen die wij bijwonen dienen tot onze voorbereiding. Vergaderingen bijwonen behoort maar een klein onderdeel van onze kerkelijke activiteit te zijn. In die vergaderingen

leren wij juist hoe onze activiteit gericht moet zijn.

Evangelische activiteit ontplooiën wij evenzeer bij ons thuis, onder vrienden, op ons werk, in de gemeenschap, onder vreemden of in onze persoonlijke gebeden, als tijdens een kerkelijke bijeenkomst!

De kerk verschaft ons volop gelegenheid om actief te zijn. Zo liggen er voor huisonderwijzers en huisbezoeksters prachtkansen voor dienstbetoon aan anderen. Leerkrachten kunnen hun leerlingen geestelijk opbouwen, bezielen en hun geloof vernieuwen. Quorumleiders kunnen de aan hun zorgen toevertrouwde broeders tot goede werken toerusten.

Als het daarmee echter ophoudt, als wij er genoegen mee nemen dat de presentielijsten bewijzen dat wij voldoende actief zijn in de kerk, dan lijken wij in zekere zin op de dienstknecht die zijn talent in de aarde had verborgen. De kerk biedt ons een bepaalde hoeveelheid kansen, maar de taak is aan ons die knansen te benutten en er het beste van te maken. Als al onze goede werken binnen de kerkmuren blijven, laten wij dan ons licht schijnen voor de mensen? Als wij evenals die priester en die Leviet, zo vlijtig in onze kerkelijke aangelegenheden zijn verdiept dat wij de gelegenheid om vreemden liefdediensten te bewijzen voorbij laten gaan, hebben wij onze naaste dan lief als onszelf?

De sabbat is de dag die de Heer ons gegeven heeft om onze geest op te bouwen, in te perken en sterker te maken, en om ons lichaam tot rust te doen komen, zodat wij er weer tegenaan kunnen gaan en de hele week het evangelie echt goed kunnen naleven.

„Al ware het, dat ik profetische gaven had, en alle geheimenissen en alles, wat te weten is, wist, en al het geloof had, zodat ik bergen verzette, maar ik had de

liefde niet, ik ware niets.” (1 Korintiërs 13 : 2.) Met een parafrase op deze bijbeltekst zouden we kunnen zeggen: Al ware het dat ik al mijn vergaderingen trouw bezocht, en al mijn roepingën vervulde, waarbij ik al in de eerste week van de maand mijn huisonderwijsbezoeken aflegde, en al ware het dat ik in ieder opzicht een actief lid van de kerk was, dan was ik toch nog geen heilige als ik geen tijd besteedde aan liefdevol dienstbetoon jegens anderen, want dan had ik de Heer nog niet lief met *geheel* mijn hart, macht, verstand en sterkte, en mijn naaste als mijzelf.

Laten wij op de sabbat voor onszelf telkens een geestelijke balans opmaken door ons af te vragen: Hoe actief zijn wij deze week geweest in het dienen van de Heer en zijn kinderen?

Laat de sabbat een dag zijn waarop wij kerkdiensten bijwonen, waarin wij anderen laten delen in onze geest en in ons inzicht in de wijze waarop wij de Heer moeten dienen.

Laten wij vervolgens de overige zes dagen van elke week in de geest van Christus leven door ieder ander in onze omgeving zoveel mogelijk vreugde te verschaffen. „Ik heb honger geleden,” heeft de Heer gezegd, „en gij hebt Mij te eten gegeven, Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij te drinken gegeven; Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij gehuisvest, naakt, en gij hebt Mij gekleed, ziek en gij hebt Mij bezocht; Ik ben in de gevangenis geweest en gij zijt tot Mij gekomen.” (Matteüs 25 : 35, 36.) Overal om ons heen wordt nood geleden, zowel geestelijk als lichamelijk. Om werkelijk actieve kerkleden te zijn, moeten wij op onze drukbezette dagindeling tijd vrijmaken om in die noden te voorzien. Immers, de gaven die wij de ons omringende mensen aanbieden, dragen wij daarmee tevens aan onze Heiland op.

Het avondmaal en verbondssluiting

Door W. Cole Durham, jr.

Het komt mij voor dat het avondmaal veel meer betekent dan gewoon rustig zitten nadenken over Christus, terwijl wij emblemen tot ons nemen waardoor zijn verzoeningswerk zinnebeeldig wordt voorgesteld. Het avondmaal is een onmisbare factor in het bekeringsproces. „Gij moet de Here uw God, een offer in gerechtigheid brengen, namelijk het offer van een gebroken hart en een verslagen geest . . . Gij moet op Mijn heilige dag naar het huis des gebeds gaan en uw sacramenten opofferen.” (LV 59 : 8, 9.)

Als wij het avondmaal zo opvatten dat wij daarbij ook zelf metterdaad een bepaald, persoonlijk offer brengen, bij voorbeeld de nederige belofte om een of andere zwakheid te overwinnen, die scheiding teweegbrengt tussen ons en de Heiland, dan krijgt het avondmaal een veel grotere betekenis voor ons.

De avondmaalsbediening is er in al haar

onderdelen op ingesteld om ons het verzoeningswerk beter te leren begrijpen. Sedert de instelling van het eerste avondmaal ontvingen de mensen het gebod ervan te nuttigen ter gedachtenis van Christus' zoenoffer. „Doet dit tot mijn gedachtenis,” gebood de Helland zijn twaalf discipelen in de bovenzaal. (Lucas 22 : 19.) De priesters die elke week in onze wijken en gemeenten het avondmaal zegenen bidden dan „dat zij het mogen eten ter gedachtenis van het

lichaam van Uw Zoon,” en dat „allen, die er van drinken . . . het mogen doen ter gedachtenis van het bloed van Uw zoon, dat voor hen werd vergoten; dat zij voor U, o God, de Eeuwige Vader, betuigen, Zijner altijd indachtig te zijn” (LV 20 : 77, 79.)

Hoe verkrijgen wij nu werkelijk een gedachtenis van Christus? Welke gelegenheden biedt het avondmaal om ons nader tot de Heiland te brengen? Ten eerste draagt de gedachte dat wij de naam van Christus op ons willen nemen, een begrip dat ook in het avondmaalsgebed is opgenomen, ertoe bij dat wij ons dieper bewust worden van onze eigen verbondenheid met de Verlosser. Als wij ons bij Christus' kerk aansluiten, nemen wij zijn naam op ons, daar wij dan voortaan bekend zullen staan als leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Aan dit op ons nemen van de naam van Christus zit echter nog veel meer vast dan dat. Krachtens ons doopverbond, zijn wij „de kinderen van Christus” geworden, „geestelijk gewonnen” door Hem. (Mosiah 5 : 7.) Zijn naam is de enige benaming „waardoor zaligheid komt” (Mosiah 5 : 8). dus als wij zo leven dat wij die naam waardig zijn, verkrijgen wij mettertijd een gedurig besef en getuigenis van de kracht van Christus' verzoening.

Als wij die bij het avondmaal aangeane verbintenis om de geboden te onderhouden daadwerkelijk eer aandoen, ontvangen wij geestelijke kracht. Als wij dan eenmaal het belang beginnen in te zien van de voortdurende vernieuwing van onze verbonden door eigen toedoen en toenemende inzet, beseffen wij dat in optimale zin aan het avondmaal leren deelnemen meer vereist dan iedere zondag twee avondmaalsbedieningen bij te wonen en dan zonder meer een tijdje stil te blijven zitten. Het is een taak

waar ons leven in al zijn aspecten mee gemoeid is. Dat is niet zo verwonderlijk, omdat de door het avondmaal vernieuwde verbonden uiteindelijk de overgave eisen van onze „gehele ziel als een offerande aan Hem.” (Zie Omni 26.) Dit kan echter een enorm zware taak lijken, totdat wij gaan inzien dat het avondmaal op zichzelf dit vervolmakingsproces in stukken verdeelt die maar een week lang zijn en die wij aan kunnen. Het avondmaal is een middel waardoor de Heer ons bij de hand kan nemen, onze ziel weer opnieuw kan reinigen, onze lasten verlichten en ons op zijn wegen leiden kan.

Zo gezien wordt het avondmaal een proces van verbondssluiting, van eerbiedige nagedachtenis en hernieuwde inzet. Hoe kunnen wij nu het best de Heer gedenken en ons telkens opnieuw tot zijn dienst verplichten? Het zou verkeerd zijn te menen dat dit een gemakkelijke of werktuiglijk te beantwoorden vraag is, maar toch zijn er wel enkele vrij eenvoudige methodes aan te wenden, waardoor de invloed van het avondmaal in ons leven ten zeerste aan

kracht zal winnen. Om kort te gaan, we moeten naar de avondmaalsdienst komen met de bereidheid in ons hart om met de Heer een verbintenis aan te gaan. Voordat we naar die vergadering gaan, moeten wij al voldoende pogingen hebben aangewend om tot bezinning en bekering te komen, alvorens naar eer en geweten met ons „amen” te kunnen instemmen met de bede dat wij zijner altijd indachtig mogen zijn. Veelvuldig zinvol gebed en overpeinzing van hetgeen de Schriften zeggen zijn twee prima hulpmiddelen om de Heiland indachtig te zijn. Het is ons onmogelijk om in geestelijke zin Jezus Christus „indachtig te zijn,” tenzij wij er voortdurend naar streven onze geest van „de dingen Gods” te vervullen.

Bovendien moeten wij beslist bereid zijn zeer bepaalde geloften te doen. Een doeltreffende methode om ons hierop voor te bereiden is om 's zondagsmorgens vroeg een half uur aan schriftlezing te wijden, en vervolgens nog een half uur lang biddend na te gaan welke verplichtingen wij in de voorgaande weken op ons genomen hadden, terwijl wij de Heer dan verder moeten vragen wat Hij nu van ons verwacht in de eerstvolgende zeven dagen. De Heer verwacht niet van ons dat wij ons overal tegelijk op toeleggen, maar als wij oprecht naar Hem luisteren willen, zal Hij ons verstand openen voor hetgeen Hij thans van ons verlangt. Wanneer wij die innerlijke voorlichting van de Heer ontvangen hebben — of als het met die rechtstreekse leiding van omhoog in het begin niet zo vlot schijnt te gaan en wij zelfstandig tot een besluit gekomen zijn — dan zijn wij klaar om tijdens onze deelname aan het avondmaal bepaalde geloften aan de Heer op te dragen als onze persoonlijke „offeranden.” Als we deze dingen opschrijven kunnen wij ze beter onthouden. Ook het gewicht, de

grote betekenis van onze verbintenissen wordt hierdoor nog eens extra onderstreept.

Als wij ons op die manier dus ernstig toeleggen op het aangaan van speciale verbintenissen, garandeert ons dit nog niet dat de weg ter volmaking nu opeens voor ons geëffend en gemakkelijk begaanbaar wordt. We kunnen best nog wel eens ontmoedigd worden, want naarmate wij onze geloften aan de Heer duidelijker gaan omschrijven, worden wij ons ook dieper bewust van onze zwakheden, als het ons niet lukt de op ons genomen verplichtingen na te komen, waardoor onze schuldenlast misschien weer wordt verzwaaard. Ons te laten ontmoedigen is evenwel niet de juiste reactie in dat geval. Wij dienen ons veeleer dan dieper te verootmoedigen. Ook past ons dan een gevoel van grotere waardering voor het verzoeningswerk van de Heer en or zijn genade. Zo wordt ons deel hebben aan het avondmaal een zeer geruststellende belevenis. Het is een wekelijks herhaalde verzekering van de Heer dat Hij ondanks ons voortdurend falen alsnog bereid is opnieuw met ons in zee te gaan. Bij geregelde toepassing van de verzoening op ons eigen leven, op onze eigen zwakheden, wordt onze gedachtenis van de Zaligmaker veel en veel meer dan een louter verstandelijk gedenken.

Naarmate wij ons hechter met Christus verbonden gaan voelen, wordt dit „Zijner indachtig zijn” een zich steeds verruimend bewustzijn van zijn liefde. Dan wordt die band tussen Hem en ons tenslotte sterker dan de dood. Wat begonnen is als een mentaal herinneringsgebaar groeit uiteindelijk uit tot een levenshervormende kracht, die bij machte is ons volkomen ontvankelijk te houden voor de ingevingen van de Geest, en in volstrekte harmonie met de Heiland.

Hij mij tot dat inzicht heeft doen komen.”

Evenals deze zuster tijdens een moeilijke periode in haar leven de invloed van de Geest had gevoeld, ontvangen ook vele andere heiligen hulp van de Heer doordat hun gebeden worden verhoord. Een moeder vertelde van een beangstigend voorval dat ze de vorige maand had beleefd met haar anderhalfjarige kleuter. Hij was hun badkamer aan het verkennen, toen hij „begon te krijsen en te gillen. Ik vloog de badkamer binnen en wat ik daar zag vervulde mij met afgrijzen. Hij was uitgegleden en had zijn hoofdje aan de badkuip gestoten. Zijn hoofd werd ontzettend bont en blauw en begon helemaal op te zetten. Ik vrees dat ik bijna hysterisch werd. Ik tilde Ronnie op en droeg hem onze slaapkamer binnen, waar ik hem op het bed legde. Al wat ik bedenken kon was bidden, dus knielde ik daar naast het bed neer. Nauwelijks had ik de eerste paar woorden van mijn gebed uitgesproken,

toen ik een bijna tastbaar gevoel van kalmte en vrede kreeg.

Tegen de tijd dat ik mijn gebed ten einde had gebracht, had Ronnie's hoofdje zijn normale afmeting weer aangenomen en bijna alle blauwe plekken waren verdwenen.”

Nog andere manieren zijn er waarop de Heer wonderen gebruikt ter verhoring van onze gebeden. Soms is het bij voorbeeld alsof Hij onze tijdelijke wereld ten bate van ons naar zijn hand weet te zetten, zoals een zuster tijdens een getuigenisvergadering vertelde:

„Toen wij voorbereidingen troffen om Roger op zending te laten gaan, wisten wij dat wij onze levenswijze zouden moeten veranderen om het ons te kunnen veroorloven. Toen wij er echter eens voor gingen zitten om precies uit te rekenen hoe onze nieuwe begroting er zou uitzien, en ons budget tot op de cent nauwkeurig hadden opgesteld, kwamen we tot de ontdekking dat we niet eens

genoeg zouden overhouden voor de *allernoodzakelijkste* posten. We tobden en baden erover. We zouden ons vertrouwen in de Heer stellen en Roger toch op zending sturen, maar we wisten niet hoe we dat moesten aanleggen.

De dag voordat Roger zou vertrekken, moest mijn man bij zijn baas op kantoor komen en die zei dat ze hem een opslag zouden geven, die direct zou ingaan. Het bedrag van de loonsverhoging schreef hij op een stukje papier en overhandigde dat aan mijn man. Het was tot op de cent precies hetzelfde bedrag dat het ons ging kosten om Roger tijdens zijn zending te kunnen onderhouden."

Onze hemelse Vader helpt ons ook in andere opzichten. Jezus zei: „Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij . . . op zieken de handen leggen en zij zullen genezen worden.” (Marcus 16 : 17, 18.) Genezingen zijn een zeer wezenlijk onderdeel van de herstelde kerk, en daar wordt dan ook dikwijls getuigenis van gegeven in onze vasten- en getuigenisvergaderingen.

Een oudere man zei: „Ik had last van kortademigheid, en wel zo erg dat ik nog geen halve straat ver kon lopen zonder volkomen buiten adem te zijn. Toen deden ze een paar maanden geleden een beroep op mij om in de tempel verzegelingen te voltrekken. Ik maakte mij hierover veel zorgen, omdat ik wist dat ik daar trappen zou moeten beklimmen, en dat kon ik ten enenmale niet. Toen ze mij echter voor de vervulling van die roeping aanstelden, gaven ze mij ook een zegen, zodat ik de gezondheid zou genieten die ik voor het verrichten van mijn taak nodig had. Broeders en zusters, die zegen is wel bewaarheid. Bovendien word ik niet alleen gezegend bij mijn werkzaamheden in de tempel: zo heb ik gisteren nog vier partijtjes tennis gespeeld, waarvan

ik na afloop niet eens amechtig was. En ik heb ze nog gewonnen ook!”

De Heer geeft de heiligen ook via wonderbaarlijke middelen voorlichting en vertroosting. Zo vertelde bij voorbeeld een zuster, die huwelijksmoeilijkheden had vanwege de autoritaire houding van haar echtgenoot, van een droom die ze had gekregen, en die haar wrok had doen verdwijnen. „Er kwam zo'n aardige, lieve dame naar me toe, die tegen me zei dat ik een geduldige en liefhebbende echtgenote voor Arnold moest zijn. In wezen was hij een goed mens en hij zou zijn leven wel beteren. Die droom is me dagenlang bijgebleven; ik kon hem niet uit mijn hoofd zetten. Ik vroeg mij af wie die dame toch was geweest, en hoe ze dat had kunnen weten. Toen ontvingen wij, niet lang daarna, op een goede dag een paar langverwachte foto's van Arnolds voorouders, die wij hadden opgevraagd om ze bij onze genealogische gegevens te voegen. Bij die foto's was er ook een van Arnolds moeder. Hijzelf had haar eigenlijk nooit gekend, omdat ze was gestorven toen hij pas zeven was. Maar blijkbaar kende zij hem goed. De vrouw die mij in die droom was verschenen, was zijn moeder.” Evenals in die droom, wordt de sluier die het hiernamaals voor ons verhult, soms even opgetild, als leden van de kerk gezegend worden met omgang met hen die aan gene zijde verblijven: „Mijn opa stierf, na 57 jaar met oma getrouwd te zijn geweest. Kort na zijn overlijden kwam ik bij haar op bezoek en vroeg: „Heeft opa u al vaak bezocht, oma?”

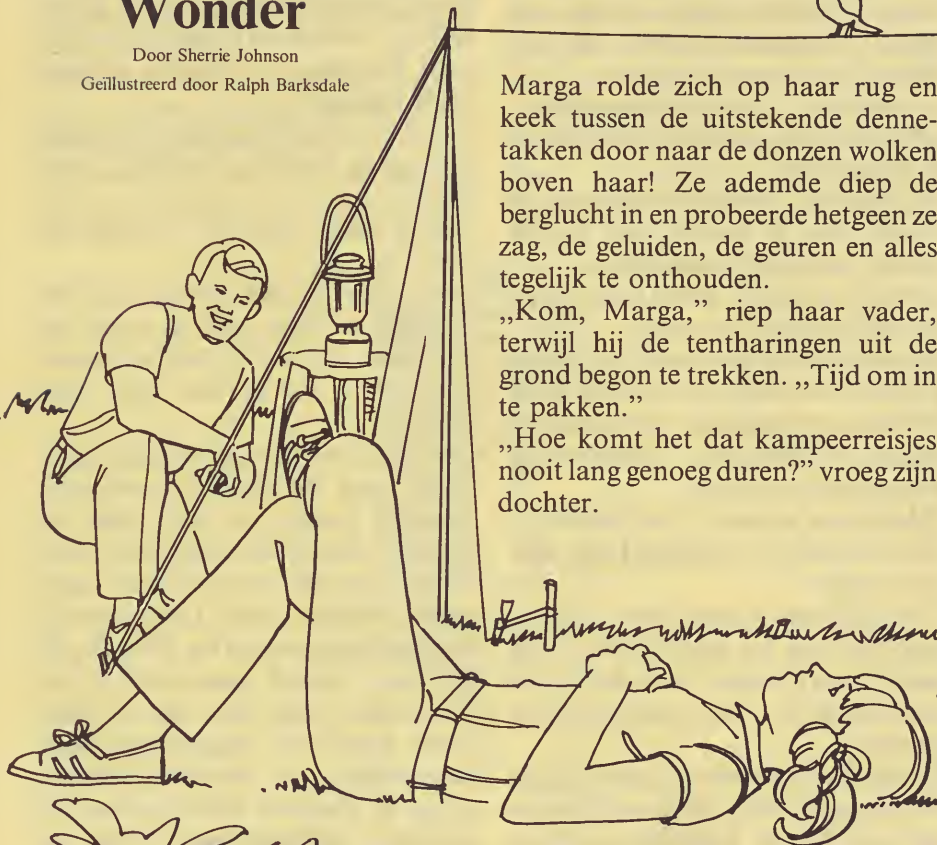
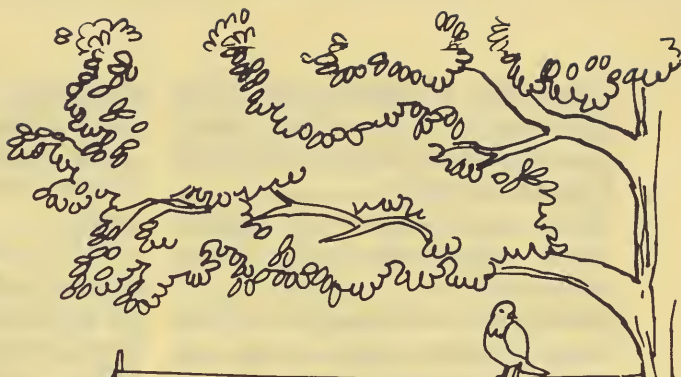
Daar keek ze raar van op. Ze zei: „Hoe wist jij dat?” Daarop vertelde zij ons dat hij haar dikwijls kwam opzoeken, en ze verhaalde ons van iets dat ze twee dagen geleden had beleefd. Ze had juist gebeden en lag in bed na te denken, toen opa aan het voeteneind van haar bed

Het Wonder

Door Sherrie Johnson

Geïllustreerd door Ralph Barksdale

Marga rolde zich op haar rug en keek tussen de uitstekende denentakken door naar de donzen wolken boven haar! Ze ademde diep de berglucht in en probeerde hetgeen ze zag, de geluiden, de geuren en alles tegelijk te onthouden.

„Kom, Marga,” riep haar vader, terwijl hij de tentharingen uit de grond begon te trekken. „Tijd om in te pakken.”

„Hoe komt het dat kampeerreisjes nooit lang genoeg duren?” vroeg zijn dochter.

„Dat heb ik mezelf ook altijd afgevraagd,” antwoordde vader, „maar er komt een eind aan en ik heb je hulp nodig.”

„Toe, nog vijf minuten?” bedelde Marja. „Ik wil alles de hele winter onthouden.”

Vader stopte met inpakken en keek waarnaar Marga lag te staren. „Je zou nu moeder helpen met de afwas,” herinnerde hij haar.

„Alstublieft,” vroeg Marga weer.

„Nu goed dan, als ik een minuut bij je mag blijven.”

„Natuurlijk,” stemde Marga toe, en schoof naar de andere kant van de deken om ruimte te maken.

„Wat zie je daar?” vroeg haar vader, terwijl hij naast haar lag.

„Dennetakken met stekelige groene naalden, een blauwe hemel met witte wolken, en zingende vogels die op takken neerstrijken,” antwoordde Marga met een zucht.

„Het is een wonder,” zei vader.

„Wat bedoelt u?” Marga keek naar haar vader.

„Wel kijk eens om ons heen. Alles is een deel van een groot plan. Alles werkt apart, maar toch werkt het met elkaar om één groot geheel te maken.”

Marga dacht erover na, terwijl ze de wolken gadesloeg die als schepen in de lucht dreven. Eindelijk sprak ze,

„Ja, ik geloof dat het een soort wonder is. Werkelijk een groot wonder. Maar alles gebeurt zo rustig om ons heen, dat we gewoon vergeten hoe wonderlijk het plan is.”

Marga voelde zich alsof ze zou gaan springen met zoveel prachtige

gedachten, indrukken en geluiden, die ze zojuist beleefd had.

„Wat denk jij dat het grootste wonder in de wereld is?” vroeg haar vader.

„Dat is gemakkelijk,” antwoordde Marga, „de lucht. Kijk hoe hij gaat, hij verandert steeds. Vandaag is hij blauw, maar andere dagen is hij wit of grijs. Sneeuw en regen vallen eruit naar beneden, en 's nachts schijnen er de sterren.”

„Maar is dat het grootste wonder van onze hemelse Vader?” vroeg vader.

Marga dacht even na. „Ik weet het niet.”

„Nu, onze vijf minuten zijn voorbij. Je denkt er maar over na onder het inpakken, en als je een antwoord hebt, laten we er dan weer over praten.”

„Goed,” zei Marga, en hielp haar vader met de dekens opvouwen. Spoedig waren ze weer thuis en hadden alles weer uitgepakt, maar Marga was niet vergeten waar zij en vader tijdens hun kampeerreisje over hadden gesproken. Elke dag bij het naar school gaan lette zij op wonderen. Alles leek een wonder. Zelfs auto's en vliegtuigen waren wonderen door mensen gemaakt. Maar ze kon niet besluiten wat het grootste wonder was. Toen op zekere dag bemerkte ze op dat de bladeren aan de bomen verkleurden. Ze was zo opgewonden dat ze bijna niet kon wachten om het haar vader te vertellen. Ze rende haastig het laatste stukje naar huis.

„Moeder! Moeder! Ik weet wat het

grootste wonder is,” riep ze, de keuken binnenstormend. „Waar is vader? Ik wil graag weten of ik het goed geraden heb.”

„Hij is achter,” antwoordde moeder.

Marga legde haar boeken op tafel. „Ik heb drie weken opgelet, maar nu heb ik het gevonden, en ga ik het aan vader vertellen.”

„Rustig maar,” waarschuwde moeder, „anders begrijpt hij niets van hetgeen je hem vertelt!”

„Ik weet wat het grootste wonder is,” riep Marga uit, zonder zelfs haar

vader gedag te zeggen. „Het zijn de jaargetijden, is het niet, de wijze waarop de bladeren verkleuren, en dan de sneeuw, en dan de wijze waarop alles weer tot leven komt? Dat is het grootste wonder.”

Vader glimlachte. „Dat is een groot wonder, misschien wel één van de grotere wonderen, maar ik geloof niet dat het het grootste is,” zei hij.

„Maar er zijn zoveel wonderen!” protesteerde Marga.

Vader sloeg zijn arm om Marga heen. „Ik ben trots op je, omdat je steeds over de wonderen nadenkt.

Blijf opletten en je zult het juiste antwoord vinden,” verzekerde hij haar. Nu was Marga nog vastbetslotener dan ooit. Ze was nieuwsgierig om te weten wat mogelijk een nog groter wonder kon zijn dan de lucht of de jaargetijden. Dus lette ze op de volgende zaterdag extra goed op.

„Stoor me niet, Sneeuw witje,” zei ze tegen haar poes. die langs haar benen streek om aandacht te vragen. „Ik zoek naar een groot wonder.” Maar terwijl ze sprak, viel het haar op dat Sneeuw witje niet probeerde met haar te spelen. De poes liep door de tuin en sprong in de vensterbank, dus volgde Marga haar.

„Oh, lieve deugd, Sneeuw witje,” riep ze uit, terwijl ze op haar knieën ging zitten om dichterbij te kunnen kijken naar wat ze zag. „Je hebt kleintjes! Ze zijn vast vannacht geboren.”

Marga keek met stille bewondering hoe Sneeuw witje haar kleintjes likte en voedde.

„Vijf kleine poesjes en ze lijken precies op jou,” fluisterde Marga terwijl één zo’n bontballetje probeerde zijn oogjes te openen. Toen kwam vader naar buiten. „Kijk!” fluisterde Marga. „Ik denk dat dit het is.”

Vader leunde over de vensterbank en keek er glimlachend naar. „Geboorte,” zei hij, „is een gedeelte van het wonder. Maar er is een heel ander belangrijk gedeelte.”

„Maar wat kan er nog wonderlijker zijn dan nieuw leven? Ik herinner me toen kleine Jakob was geboren.

Eerst hadden we geen Jakob en toen was hij er. Dat moet een wonder zijn.”

„Dat is het werkelijk,” zei vader. „Maar het andere deel van het wonder is zelfs nog groter. En je bent er heel, heel dichtbij.”

„Hoe dichtbij?” vroeg Marga.

„Heel dichtbij!” antwoordde vader lachend.

Marga’s gezicht kreeg een vragende uitdrukking om dan in een brede lach te veranderen. „Ik weet het,” riep ze uit. „We werden niet alleen geboren, maar we zullen voor altijd blijven leven, iedereen.”

„Ja,” gaf vader toe, „maar kun je nu raden wat de rest van het wonder is?”

„Ik geloof dat ik het weet,” zei Marga, terwijl haar ogen glinsterden van blijdschap over haar ontdekking van de rest van het allergrootste wonder. „We zijn de geestelijke kinderen van onze hemelse Vader. Is dat het?”

„Dat is het!” zei vader Marga dicht tegen zich aandrukkend. „En zoals jij en Jakob onze aardse kinderen zijn, zijn wij zijn hemelse kinderen. Eens woonde je bij Hem zoals je nu bij moeder en mij woont, en we kunnen met elkaar weer bij Hem wonen. Dat is het allergrootste wonder.”

Marga voelde zich zeer tevreden en gelukkig. Het was spannend geweest om te ontdekken wat het grootste wonder is, maar tegelijk had ze het vreemde gevoel dat ze dit allemaal al wist.

Getuigenissen van kinderen over de hele wereld

Mijn naam is Jemma Ysanne Davison. Ik woon in Mitcham, Surrey, Engeland. Mijn moeder werd lid van de kerk toen ik vier jaar oud was, dus ik werd op mijn achtste verjaardag gedoopt. We houden onze kerkvergaderingen in een oud huis. Ik houd ervan om verhalen te schrijven en piano te spelen. Ik nam mijn vriendin Gayner mee naar het jeugdwerk en van haar ouders mag zij spoedig gedoopt worden. Nu neem ik een andere vriendin mee naar het jeugdwerk en ik hoop dat zij ook vlug lid van de kerk wordt!

Ik ben zo dankbaar dat ik mijn getuigenis kan geven. Ik voel dat de kerk de ware kerk van Jezus Christus is. Ik ben er trots op lid te zijn. Lee Kyung Eun, Seoul, Korea.

Ik ging met mijn familie naar de interregionale conferentie. We zagen de profeet in Hamilton en spraken met broeder David B. Haight en zijn vrouw. Voordat de conferentie begon was het slecht

weer, maar ik wist dat het weer mooi zou zijn tijdens de conferentie, omdat onze hemelse Vader wilde dat het zo zou zijn. Juanita Scirkovich, Porirua, Nieuw Zeeland.

Ik dank mijn ouders dat ze mij leerden bidden, want ik weet dat door te bidden we met onze hemelse Vader kunnen praten. Amy Alofipo, Apia, West Samoa.

Ik weet dat onze hemelse Vader en Jezus leven en dat zij de aarde voor ons maakten om erop te leven en ons te beproeven. Het priesterschap is een zegening en een grote macht. We moeten het met wijsheid gebruiken. Eric Stokes, Apia, West Samoa.

Ik beklom een berg toen ik gedurende de zomervakantie bij mijn grootvader logeerde. Toen ik de berg afdaalde, verdwaalde ik. Ik schrok erg, maar toen herinnerde ik me iets, wat ik op het jeugdwerk leerde — gebed. Toen ik na het

Wat kan ik zeggen?

Tegen mijn leraar
over de kerk?

1

Wanneer iemand
me vraagt waarom
ik een mormoon
ben?

2

Tegen mijn vrienden
die geen lid
zijn over wat ik
geloof?

2

Wat
kan ik
zeggen?

In mijn gebeden
om de zendingen
te helpen?

1

Wanneer mijn
vrienden willen dat
ik met hen speel,
plaats van naar
de kerk te gaan?

3

Instructies: Verwijder voorzichtig deze bladzijden uit De Ster en plak ze op stevig papier of dun karton. Knip de gekleurde vormen uit, vouw ze om op de stippellijnen, en plak de open zijden tegen elkaar. Voeg nu de twee helften samen zodat er een twaalfkantige bal (soort dobbelsteen) ontstaat.

Om dit spel te spelen, gaat men met het gezin of vrienden in een kring zitten en gooit de bal naar iemand. Wanneer de bal gevangen is, moet de vanger de vraag beantwoorden die op de bovenste zijde van de

Wat kan ik doen?

bal staat. Er staat ook aangegeven hoeveel punten het goede antwoord krijgt. Als de vraag goed beantwoord is, voeg dan de punten bij de punten van die persoon. Dan wordt de „bal” naar een volgende speler gegooid om een vraag te beantwoorden. Wanneer „Wat kan ik zeggen?” of „Wat kan ik doen?” bovenaan de bal is, mag de speler zelf uitkiezen welke vraag op de bal hij wil beantwoorden. Het spel duurt zolang u wenst. De winnaar is degene met het hoogste puntenaantal.

Getuigenissen van kinderen

gebed mijn ogen opende, vond ik het spoor terug. Noriyuki Fujiwara, Toyama Branch, Japan.

Ik kreeg de gelegenheid mijn leraar en schoolvrienden over de opvattingen van de kerk te vertellen. Ik kon dit doen sinds ik over de kerk leerde op het jeugdwerk en in de zondagsschool. Lukas Mettler, Zwitserland.

In mijn KGW-klas vroeg de leraar ons een vriend mee naar het jeugdwerk te brengen. Ik sprak er met mijn moeder over en wij besloten onze burens uit te nodigen. Mark was veel gelukkiger nadat hij meegegaan was naar het jeugdwerk, zodat zijn moeder zei, dat hij iedere keer mee mocht.

Als gezin zijn we gelukkig dat onze hemelse Vader ons hielp om vrienden te vinden die met me mee naar het jeugdwerk konden gaan. Jeorg von Allmen, Bazel, Zwitserland.

Op een dag klopten twee zendelingen aan onze deur en vroegen of zij het evangelie aan ons gezin mochten vertellen. We waren door hun boodschap getroffen. Na een poosje werd ons gezin gedoopt. Toen ik het doopwater inging, voelde ik dat de kerk groter en heiliger was dan ik dacht.

Telkens wanneer ik de kapel binnenkom en de zachte liederen en muziek hoor, voel ik me blij, vooral

wanneer het koor zingt. De tijd is heel snel voorbijgegaan. Drie jaar zijn al om sinds ik lid van de kerk werd. Ik moet blijven studeren, om steeds meer over het evangelie te begrijpen. Ik weet dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen waar is. Wij moeten de geboden van God onderhouden en een rein leven leiden en zo de kerk in ere houden. Lin Wei Wei.

Op zekere dag zag mijn pianolerares mij met onze zendelingen praten. Toen mijn les voorbij was, bood ze mij limonade aan, en vroeg toen waar ik de zendelingen van kende. Ik vertelde haar dat ik een mormoon was. Ze vertelde dat een poosje terug de zendelingen aan haar deur geklopt hadden, maar ze had ze niet binnengelaten. Ze vroeg of we in Jezus geloofden. Ik vertelde haar dat we dat deden en declameerde het Eerste Artikel des Geloofs. Ik vertelde haar ook over Joseph Smith in het heilige bos en hoe hij de eerste profeet van de kerk werd. Ze was echt geïnteresseerd en stelde me enkele vragen. Sinds die dag spraken we bijna bij elke pianoles over de kerk. Toen ik haar over het Woord van Wijsheid vertelde, zei ze dat ze het een goede regel vond, en dat het onze lichamen gezond zou houden. Het geeft me een prettig gevoel om mijn pianolerares over het evangelie te vertellen. Ze is erg aardig en ik hoop dat ze eens een lid van de kerk wordt. Billy Brim, België.

verscheen. „Neem me maar met je mee,” vroeg ze hem.

Met een droevig lachje schudde hij zijn hoofd. „’t Is je tijd nog niet, Ruby,” antwoordde hij. Daarna zei hij nog het een en ander en vertrok weer.

Niet zo erg lang daarna was die tijd kennelijk gekomen. We brachten oma voor het laatst naar het ziekenhuis. We hadden haar heengaan wel diep kunnen betreuren, maar mochten wij wel proberen haar vast te houden, terwijl ze toch zo graag naar haar geliefde man toe wilde?”

Ook bekering is een wonder, mogelijk gemaakt door het verzoeningswerk van de Heiland. Een jongeman gaf ons dit getuigenis: „Als ik bedenk hoeveel verdriet ik mijn ouders heb aangedaan ... en mezelf ook, doordat ik niet beseftte dat zonde geen geluk brengt. Na de middelbare school verliet ik mijn ouderlijk huis en ging op kamers wonen. Ik begon te drinken en te roken, en ook gebruikte ik wel drugs. Ik meende veel plezier te hebben in die dagen, maar nu weet ik dat ik er in werkelijkheid heel ellendig aan toe was.

Toen ben ik op zekere dag tot inkeer gekomen, en dacht: „Als mijn ouders me nu eens konden zien, wat zouden ze dan wel van me denken?”

Vanaf die tijd ben ik mijn levenswijze gaan veranderen. Ik kwam tot de ontdekking dat ik zo nooit gelukkig kon worden. Ik zou geen kans gezien hebben een ander leven te gaan leiden, zonder een paar fijne nieuwe vrienden en een bisschop die met me meeleefde — en zeker niet zonder de hulp van de heilige Geest. Met hun hulp kon ik tot bekering komen. Nu zie ik pas in hoe ongelukkig ik toen was. Ik getuig dat bekering en een rechtschapen leven blijdschap teweegbrengen. Ik weet ook bij ondervinding dat de Heer altijd klaar staat om ons te helpen ons leven te

beteren, als wij Hem maar laten begaan.”

Inderdaad, wij hebben een kerk vol wonderen. Dat blijkt ons telkens weer, op iedere vasten- en getuigenisavond, als ons geloof wordt versterkt door de geestelijke ervaringen van onze mede-heiligen. Daarenboven zijn er nog die talloze persoonlijke bevindingen, die in het hart worden bewaard en overwogen. (Zie Lucas 2 : 19.)

„Mijn geliefde broederen, hebben wonderen opgehouden, omdat Christus ten hemel is gevaren?” vroeg Mormon eens, waarop hij zijn eigen vraag als volgt beantwoordde: „Ziet, ik zeg u: Neen, want het is door geloof, dat wonderen worden gewrocht; ... daarom, indien deze dingen hebben opgehouden, wee de mensenkinderen, want het is wegens ongeloof, en alles is vergeefs.

Doch ziet, mijn geliefde broederen, ik denk betere dingen van u, want ik neem aan, dat gij geloof hebt in Christus wegens uw zachtmoedigheid.” (Moroni 7 : 27, 37, 39.)

„Aan hun vruchten zult gij hen kennen,” heeft de Heiland gezegd, en de heiligen der laatste dagen van de jaren 70 (en trouwens van alle decaden), dragen de vruchten van het geloof, namelijk de wonderen, de geestelijke belevenissen die door heel de kerk heen iedere maand in getuigenisvergaderingen worden verteld. Het is waarlijk zoals de Heer in de laterdaagse openbaring heeft gezegd: „Gezegend zijn zij, wier voeten op het land Zion staan, en die Mijn evangelie hebben gehoorzaamt; want zij zullen ... worden gekroond met zegeningen van omhoog; ja, en met niet weinig geboden, en met openbaringen in hun tijd,” — en, dat spreekt wel vanzelf, ook met wonderen, overeenkomstig het geloof en de behoeften van hen, „die getrouw en ijverig voor Mij zijn.” (Zie LV 59 : 3, 4.)

Vasten een gave tot verheuging

Door Sheryl Condie Kempton

Vasten is voor mij niet het gemakkelijkst na te leven beginsel van het evangelie. Een paar jaar geleden nam ik echter het besluit dat het nu tijd werd om mezelf weer in het gareel van regelmatig vasten te spannen. Bij dit nieuwe begin besloot ik tevens mijn vasten zinvoller te leren maken, zodat het voor de Heer aannemelijker zou zijn en meer bevorderlijk voor mijn eigen geestelijke ontplooiing.

De vastenzondag brak aan. Ik was van plan geweest te vasten van zaterdagmiddag tot na de vasten- en getuigenisvergadering op zondagmiddag, maar... 's zaterdagavonds ging ik naar een bijeenkomst, waar consumpties werden aangeboden. Dus veranderde ik van plan, en zou nu maar van zaterdagavond laat tot zondagavond laat gaan vasten.

Toen ik de volgende morgen haast je rep je bezig was mijn drie kleine dochtertjes hun ontbijt te geven en ze klaar te krijgen om naar de zondagsschool te gaan, betrapte ik mezelf er plotseling op dat ik mijn vingers zat af te likken, waar wat honing langsgedropen was, terwijl ik een paar overgeschoten broodkorstjes in mijn mond stopte. Toen ik beseftte wat ik deed, zonk de moed mij in de schoenen en ik heb die dag dan ook maar van het vasten afgezien.

Ik nam me voor om later in de week alsnog een dag te vasten om het goed te maken, maar die week, en ook die hele

maand ging voorbij zonder dat mijn voornemens ten uitvoer werden gebracht. Zo kwam de volgende vastenzondag alweer naderbij.

Ditmaal was alles anders. President Spencer W. Kimball had de kerkleden verzocht die dag te vasten en te bidden in verband met de slechte weersomstandigheden, de bittere kou en sneeuwval in bepaalde streken, en de elders in de Verenigde Staten heersende droogte. Het was voor mij een inspiratie te bedenken dat ik samen met honderdduizenden anderen deed wat een profeet van God ons had gevraagd, en dat gevoel spoorde mij aan het nu vol te houden en mijn vasten tot een goed einde te brengen. Hoewel ik inderdaad 24 uur achtereens niets gegeten of gedronken had, was ik toch niet echt voldaan over mijn prestatie. Die vastendag had eigenlijk niet eens zoveel verschil van de meeste andere zondagen, en het kwam me voor dat als dat vasten dan zo belangrijk was, dit wel degelijk enig verschil moest maken. Wetende dat het inderdaad van groot belang was te vasten, moest ik dus wel concluderen dat ik het blijkbaar niet goed had gedaan.

Ik besloot nu de schriftgedeelten eens te gaan bestuderen die betrekking hadden op de beginselen en gewoonten van het vasten. Als aanvulling op mijn schriftlezing las ik bovendien nog wat ons door hedendaagse profeten voorgescreven richtlijnen voor het vasten, waarin duidelijk stond vermeld dat de juiste inachtneming van de vastendag bestond uit het zich gedurende twee achtereenvolgende maaltijden onthouden van eten en drinken, het bijwonen van de vastenen getuigenisvergadering en het betalen van een royale vastengave.

Aldus met kennis toegerust, en vervuld van een vurig verlangen om echt het

goede te doen, was ik nu gereed om met deze voorschriften te gaan experimenteren. De vastenwet kende ik nu, en ik wist dat ik de letter daarvan, het uitwendige deel dus wel kon onderhouden, maar het is juist het naleven van de geest van zo'n wet, dat werkelijk iets in ons leven kan doen veranderen. Bij mijn pogingen om de ware geest van het vasten te krijgen, besloot ik mij te concentreren op de volgende vijf hoofdpunten:

1. Een geest van liefde tot God en mijn medemensen. Aan die twee voornaamste doelstellingen moet voortdurend werk en aandacht worden besteed. Niet alleen is het soms moeilijk voor mij om bepaalde mensen lief te hebben, maar ik heb er ook nogal eens moeite mee van ze te willen houden. Als ik dan bedenk dat wij God ook moeten liefhebben, word ik overstelpt door het besef dat zelfs mijn grootste liefde in dit opzicht maar een armzalig en pover geschenk is.

2. De geest van opoffering en dienstbaarheid. Vastengaven zijn een teken van die geest. Een ander teken is de bereidheid om mijn eigen getuigenis aan anderen door te geven. Verder moet ik volijverig uitzien naar andere gelegenheden om iets van mijn overvloedige zegeningen weg te geven en aan anderen mee te delen. Ik heb soms het gevoel dat ik er in de verste verte nog geen idee van heb wat ware opoffering eigenlijk is.

3. De geest van broederschap en gemeenschap met de andere heiligen. Het geeft mij een heerlijk, blij gevoel om tijdens het vasten te beseffen dat ik mij in deze aansluit bij de overige kerkleden, en dat eendracht macht maakt.

4. De geest van gemeenschap met God. Gedurende één dag per maand ben ik in de gelegenheid om al wat mij daarvan afleidt opzij te zetten (behalve mijn drie kinderen, die mij nog niet volledig in mijn streven kunnen steunen), en te trachten „met eenvoudig-

heid des harten" mijn gemoed te zuiveren, terwijl ik de tempel van mijn lichaam rein houd om één met God te kunnen zijn.

5. De geest van zelfbeheersing. Voor mij is uitoefening van mijn wilskracht bij het vasten een teken van ootmoed waarmee ik te kennen geef dat ik mijn eigen wil nederig aan de wil van de Heer onderwerp, dat ik mijn geestkracht en heerschappij over mijn lichaam wens te versterken, en gewillig ben mij te bekeren van het verlangen naar, of het doen van iets anders dan hetgeen de Heer behaagt.

Met al deze punten in mijn gedachten heb ik dus gevast. De eerste keer heb ik gevast en gebeden om weerstand te kunnen bieden aan een bepaalde verleiding die mij gekweld had. De resultaten waren wonderbaarlijk. Niet alleen weerstond ik nu die verleiding inderdaad, maar het was voor mij niet eens een verleiding meer! Ik stelde mij niet alleen tegen de zonde te weer, maar ik wilde helemaal niet meer zondigen. Zo werd ik dus onmiddellijk gezegend. Ik kwam tot de conclusie dat het voor mijn geestelijke groei van belang was om spoedig weer te gaan vasten, zonder daar een hele maand mee te wachten. Dit maal vastte en bad ik in verband met een beslissing die me veel moeite kostte. De argumenten vóór en tegen de voornaamste keuzemogelijkheden schenen bijna volkomen tegen elkaar op te wegen; ik had er wekenlang over lopen piekeren. Na hiervoor te hebben gevast en gebeden, wist ik opeens wat mij te doen stond. Ik heb me later ook nooit een ogenblik meer afgevraagd of dit wel de beste keuze was..

Na het vasten was ik mij sterker bewust van de aard van het voedsel dat ik in mijn mond stak. Hoe dan ook, mijn lichaam leek mij opeens veel heiliger, en ik wilde dus niets opeten dat onzuiver of

onnodig was. Vasten schijnt ons te kunnen aanvoelen welke levensmiddelen werkelijk voedzaam voor ons zijn, en welke ons gestel verontreinigen. Het was ook alsof ik helderder en scherper kon denken. Als ik naar de tempel ging, kon ik mij bewuster op één doel concentreren, en hoewel ik me tijdens het vasten lichamelijk zwak voelde, scheen ik naderhand meer te kunnen presteren en met een groter uithoudingsvermogen te kunnen werken.

Verder voelde ik meer tederheid in mijn binnenste jegens mijn man en kinderen, een overvloeierende liefde en waardering. Ook moest ik tijdens de avondmaalsvergadering vaker huilen, daar ik blijkbaar dieper aanvoelde wat de strekking van dit alles was. Ik ben er zeker van dat de aard van die kerkdiensten niet veranderd was, maar zelf was ik in geestelijk en emotioneel opzicht veeleer ontvankelijker geworden.

Nog een gewichtige zegen die ik door mijn vasten ontvangen heb is een versterkt vermogen om kwade invloeden en verzoekingingen te onderkennen en ze zonder pardon meteen af te wijzen. Bij mijn hernieuwde pogingen om in overeenstemming met de bedoelingen van de Heer te leren vasten, heb ik enkele praktische hulpmiddelen ontdekt, waar ik baat bij heb gevonden. Een aantal van die nuttige wenken zijn hier opgesomd:

1. Gezamenlijk in gezinsverband vasten. Kracht en motivatie putten uit het voorbeeld van de priesterschap, en elkaar steun verlenen bij ons gemeenschappelijk streven. Kinderen die nog niet oud genoeg zijn om het zonder eten of drinken te kunnen stellen, kunnen toch in zekere zin deel hebben aan de geest die op vastendagen in het gezin heerst. Ze kunnen bij voorbeeld meedoen aan het bidden en zingen, ze kunnen verhalen uit de Schriften leren kennen, hun zegeningen tellen en

deelnemen aan het bespreken van mogelijkheden tot dienstbetoon aan anderen.

2. Samen overleggen hoe men anderen bepaalde diensten bewijzen en offers brengen kan. Altijd een royale vastengave afdragen en bidden of de Heer ons inspiratie wil verlenen ten aanzien van verdere diensten die Hij van ons verlangt of verwacht.

3. Zorgvuldige voorbereidingen treffen voor het viere van onze vastendag, bij voorbeeld door onze huishoudelijke werkzaamheden zo in te delen dat deze op die dag tot een minimum beperkt kunnen blijven. Voor mij betekent dit dat ik de kleding die de kinderen moeten dragen tijdig klaarleg en hun maaltijd vooraf klaarmaak. Ook probeer ik altijd van tevoren spelletjes of andere geschikte bezigheden voor ze te bedenken voordat de vastenzondag is begonnen.

4. Door een praktische tijdsindeling zorgen dat alles rustig kan verlopen, zonder dat mijn geduld op de proef wordt gesteld. Zorgen dat iedereen ruim de tijd heeft om zich klaar te maken om naar de vergaderingen te gaan, zonder zich te hoeven haasten.

5. Een geschikte tijd vaststellen voor diepgemeende privégebeden. In mijn geval is dit momenteel wel bijzonder moeilijk, daar mijn drie kleine meisjes doorlopend mijn aandacht opeisen en overal bij betrokken willen worden. Soms kunnen we gezamenlijk een gezinsgebed houden, of kan ik samen met mijn man in gebed gaan, terwijl de kinderen al naar bed zijn of hun middagslaapje doen. We kunnen ons ook wel eens beurtelings met hen bezig houden, terwijl wij een van beiden afzonderlijk gaan bidden. Mijn beste tijd voor vurige persoonlijke gebeden is meestal midden in de nacht.

(Wordt vervolgd op blz. 38)

Het hartebloed van de kerk

Door president Spencer W. Kimball

In een toespraak, die president Kimball, toen hij nog lid van de Raad der Twaalf was, eens tot een groep zendingen heeft gehouden, sprak hij als volgt over de belangrijke functie van het geven van onze getuigenissen:

„Nu is dit getuigenis geven geen zonderlinge buitenissigheid, die alleen in mormoonse kringen voorkomt, maar een fundamenteel onderdeel van het kerkelijk leven . . . Ik weet nog hoe ik reeds als kind op het jeugdwerk en de zondagsschool mijn getuigenis gaf. Het is niet weg te denken. Het is iets van wezenlijk belang. . . Sommige critici zeggen dat het dwaasheid is om kleine kinderen hun getuigenis te laten geven, daar ze nog niet eens kunnen weten of het wel waar is. Ongetwijfeld is hun kennis nog beperkt, maar gevoelens kunnen ze wel hebben, en getuigenissen zijn veeleer gevoelsuitingen dan een opeenstapeling van feiten. Getuigenissen komen regelrecht uit iemands hart. Het worden dus fundamentele begrippen . . . Iedereen bij ons in de kerk heeft wel een getuigenis. Als we met een groepje zendingspresidenten bij elkaar komen, geven wij elkaar onze

getuigenissen en bijna overal waar gewone leden in groepjes bijeenvergaderen, geven ze hun getuigenis.

Als leden van de Twaalf geven wij onder ons ook altijd getuigenis. Gedurende de achttieneneenhalfjaar dat ik nu deel uitmaak van de Raad der Twaalf, hebben we steeds eenmaal per kwartaal een onderlinge getuigenisvergadering. We gaan dan alle twaalf 's morgens vroeg naar de tempel in Salt Lake, althans diegenen onder ons die op dat moment niet te ver van ons hoofdkwartier verwijderd zijn . . . daar komen we dan bijeen in onze vergaderzaal op de vierde verdieping. Daar bevindt zich een vertrek, waarin twaalf oude, met leer beklede stoelen staan. Ik denk dat ze minstens een halve eeuw als zitplaatsen voor apostelen hebben gediend. Het leer begint wel te slijten, maar het zijn toch nog steeds gemakkelijk zittende oude stoelen. Ze staan daar in een halve cirkel opgesteld. We hebben er ook een eigen secretaris. Onze quorumpresident zit als oudste aan het ene uiteinde van de rij, en het jongste lid van de Raad aan het andere eind. We zitten daar dus in een

hoefijzervormige opstelling. We zingen een loflied. Broeder Lee bespeelt het orgel, of doet dienst als zangleider, terwijl ik op het orgel speel. We hebben nog zo'n ouderwets huisorgeltje dat met voetpedalen aangetrapt wordt. Daarna bidden we heel ernstig dat de Geest des Heren met ons mag zijn. Vervolgens krijgen we zeer uitvoerig de notulen van onze voorgaande vergadering te horen. Het voorlezen van die notulen duurt vijftien of twintig minuten . . . en ze zijn altijd ontroerend, want ook de getuigenissen van de broederen, die we drie maanden geleden mochten beluisteren, krijgen we dan weer te horen.

President Smith (onze huidige quorum-president) neemt daarop het woord, waarbij hij meestal opstaat en met zijn boeken in de hand de Schriften voor ons opent, naar ik mij voorstel ongeveer net als de Heer destijds heeft gedaan voor die beide mannen op de weg naar Emmaüs . . .

Vóór die getuigenisvergadering hebben we altijd enige tijd gevast. Dan wordt het avondmaal door twee van ons bediend en geven wij het aan elkander door. Vervolgens begint de getuigenisdienst. Met ons twaalf brengen we dan een uur of drie, vier door met het uitwisselen van onze getuigenissen. Ik vertel u dit om u te laten weten dat getuigenis geven iets wezenlijks is, dat een fundamenteel onderdeel van al onze kerkelijke activiteiten vormt.

Als de Twaalf apostelen elkaar zelf zo nodig hun getuigenis moeten geven om uiting te geven aan wat er in hen leeft, en de Heer dank te zeggen, zullen de zendelingen dat ook wel nodig hebben om elkaar te steunen, op te beuren en te inspireren, en om het vuur in hun hart brandende te houden.

Ten slotte zingen we nog eens, we spreken een gebed uit en hervatten onze gewone dagelijkse plichten.

Voorts hebben we om de zes maanden nog een andere getuigenisvergadering op de aan de algemene conferentie voorafgaande donderdag. Alle leden van de algemene autoriteiten zijn daarbij aanwezig . . . in de vergaderzaal van het Presidium en de Twaalf in de tempel. Bovenaan staat een stoel, waarin de president plaatsneemt. Nooit zit er iemand anders op die zetel dan de profeet van de Heer. Ook wanneer bij zijn afwezigheid zijn raadgevers de leiding van die bijeenkomst hebben, zitten dezen altijd op hun eigen plaats. Het avondmaal wordt dan weer door twee van de broederen bediend, meestal twee leden van de Raad der Twaalf. We hebben ook die dag allen gevast. Daarna krijgen wij onze getuigenissen, waarbij getuigenis wordt gegeven door de patriarch van de kerk, een lid van de Presiderende bisschop en van de Eerste Raad van Zeventig, een van de assistenten van de Twaalf en een of meer apostelen, en ten slotte door alle drie de leden van het Eerste Presidium. Het is altijd een heerlijke belevenis als het geheel wordt bekroond met het getuigenis van de profeet des Heren.

Hem daar staande te horen zeggen: „Ik weet dat het waar is. Ik weet dat de Heer onze gebeden verhoort en Zich niet onbetuigd laat. Hij openbaart ons voortdurend zijn voornemens en zijn wil,” nu, ik verzeker u dat dit altijd een gedenkwaardige ervaring is.

Dit alles vertel ik u, opdat u niet zult menen dat getuigenis geven een aardigheidje is, dat alleen bij het zendingswerk hoort. Dit is de gebruikelijke gang van zaken in heel de kerk. Het is een sterk en machtig communicatiemedium . . . Het is het hartebloed, de levensader van onze hele kerkelijke organisatie.” (Uit *The Berlin Spirit* van januari 1962.)

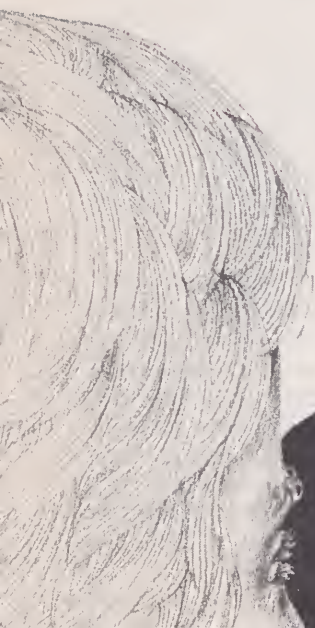
Niet altijd geven de lessen van onze zendelingen de doorslag bij het bekeren van mensen tot het evangelie. In het geval van Christian Knudsen is er bij voorbeeld een lange reeks eenvoudige hartelijke gebaren voor nodig geweest om hem zover te brengen dat hij er serieus over begon te denken mormoon te worden. Christian, die in 1856 in Noorwegen geboren werd, was 14 jaar toen zijn oom als mormoonse zendeling uit Utah naar Noorwegen terugkeerde. Hij onderwees de ouders en verdere gezinsleden van Christian het evangelie, en zij lieten zich dopen, maar Christian was daar niet bij! Hij was opgevoed in het geloof van zijn vaderland en voelde zich zeer verbitterd, toen de rest van de familie zich bij de mormoonse kerk aansloot. In de volgende, aan een later door hem geschreven levensgeschiedenis, opgeborgen in de kerkelijke archieven van het Bureau van de kerkhistoricus ontleende selecties, wordt

verhaald hoe de ervaringen die hij als bijna zestienjarige jongen opdeed, hem er op hebben voorbereid het evangelie te aanvaarden. Kleine veranderingen zijn aangebracht in de spelling en stijl van Christian, terwijl er ook bijzonderheden zijn weggelaten die niets met zijn bekeringsgeschiedenis te maken hebben, ten einde zijn verhaal wat vlotter leesbaar te maken.

In 1870 kwam Mons Andersen, een broer van mijn moeder, daarginds als mormoons zendeling bij ons aan huis. Hij bracht ook andere plaatselijke zendelingen mee, en er werden vergaderingen bij ons thuis gehouden. Zodoende werden mijn ouders tot de kerk bekeerd. Kort daarna besloten zij naar Utah te gaan verhuizen, maar ik was daar niet voor te vinden. Ik was in die tijd bij ons op catechisatie, en daar stelde onze dominee ons allerlei vragen om te zien hoe het met onze bijbelkennis

Christians bekering

(Bewerkt door Gordon Irving,
en geïllustreerd door Preston Heiselt)

was gesteld. De mormoonse zendelingen bekritiseerden onze uitlegging van de schriftgedeelten die ik wist aan te halen. In plaats van mij te laten bekeren, werd ik daardoor nogal fel tegen het mormonisme gekant, ik mag wel zeggen een verbitterde tegenstander te zijn geweest van de leer der kerk.

Toen kwam de tijd dat mijn ouders ons huis verkochten en wij naar Utah zouden gaan, maar ik was dus verbitterd, en ik wilde niet met ze mee. Toen ze zagen dat ik geen zin had om mee te gaan, probeerden ze me met een zoet lijntje over te halen, met averechts uitwerking: sterker dan ooit verlangde ik te blijven waar ik was, maar ik had mij er geen rekenschap van gegeven dat ons huis al was verkocht en dat ik dus geen woning meer had waarop ik terug kon vallen. De mensen die ons huis gekocht hadden trokken erin, en wij moesten die laatste nacht bij onze buurman logeren. Ten slotte stemde ik erin toe nog tot Christiania (het tegenwoordige Oslo), de hoofdstad van Noorwegen, met ze mee te gaan. Deze stad lag op een afstand van een kleine 150 km van onze woonplaats verwijderd. Op 18 juni 1872 verlieten we dus ons thuis om naar Utah te vertrekken.

Wij waren in ons gezin met zijn zessen: Vader, moeder, mijn zuster Agnete, die toen 17 was, ikzelf als 15-jarige, mijn broertje Matias van 12 en mijn zusje Christine van 8. Er kwam iemand met een met één paard bespannen wagen onze verhuiskisten afhalen, waarin al onze proviand, kleding en ons beddegoed verpakt waren. Het waren er drie, en reken maar dat er een paar grote kisten bij waren, maar die man heeft ze er uiteindelijk toch opgeladen. Zelf moesten we lopen, maar dat was toen in Noorwegen niets bijzonders. We moesten ruim 10 km afleggen tot we aan een binnenmeer kwamen, dat Mjøsa

heette. Daar gingen wij aan boord van een kleine stoomboot en voeren over een afstand van ongeveer 70 km naar Eidsvoll, de plaats waar de Noorse grondwet werd opgesteld. Daar stond ik stomverbaasd, want ik had nog nooit een spoorlijn gezien. Ik wist niet wat ik ervan moest denken, toen ik al die spoorrails zag, en vroeg me af hoe zo'n trein van de ene baan op de andere kon komen. Maar goed, we stapten in die trein, en daar ging het heen. Zo waren we al heel gauw in Christiania, de hoofdstad van Noorwegen.

Nu moet ik wel even in het kort vertellen wat daar toen gebeurde. U zult zich herinneren dat ik beloofd had maar tot zover met mijn familie mee te zullen gaan. Wij werden er van het station afgehaald, en naar het hoofdkwartier van de mormoonse zending voor Noorwegen gebracht, aan de Osterhausgaten nr. 27. Terwijl we daar verbleven, werd er in dat gebouw een bijeenkomst gehouden. Mijn ouders hadden graag gewild dat ik daar ook heenging, maar ik wou de zaal niet binnengaan. U weet immers nog wel wat ik al eerder heb gezegd, namelijk dat ik verbitterd was omdat zij een ander geloof aangenomen hadden. Nu was daar ook een vrouw, die zag dat ik niet naar binnen wou. Ze zei: „Als het mijn zoon was, zou ik hem er met de zweep van langs geven, tot het bloed hem in de schoenen liep.” Dat hoorde ik haar zeggen, maar ik dacht bij mezelf dat ze dan wel hard moest kunnen lopen om me te pakken te krijgen, want ik was heel vlug ter been.

Hoe hebben mijn ouders me nu toch zover gekregen dat ik verder meeging? Ze wisten wat ik gezegd had voor ons vertrek uit mijn woning in Ringsaker. Nu had mijn zuster Agnete eveneens gezegd dat zij ook niet verder mee zou gaan, als ik niet met ze mee ging.

Enfin, Vader ging naar een hoedenwinkel en kocht daar voor mijn broer Matias en voor mij ieder een mooie bruine hoed, die hij aan ons gaf. Hij zei niets, maar zag er verdrietig uit. Toen ik mijn ouders zo bedroefd zag kijken, schoot mij een tekst te binnen, die ik in de Bijbel had gelezen, namelijk: „Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de Here, uw God, u geven zal.” (Exodus 20 : 12.) Daarop stemde ik erin toe met ze mee te gaan. Dit monterde hen op, en ik heb er later nooit spijt van gekregen.

Na een dag of twee scheepten wij ons met z'n allen in op een kleine stoomboot met als bestemming Kopenhagen, de hoofdstad van Denemarken. Omdat ik geen lid van de mormoonse kerk was, zong ik niet met de anderen mee en voelde me niet zo gelukkig als zij, maar ik kon hun blijdschap wel aanhoren en zien. Ik weet nog goed hoe een van hun lofzangen klonk: „O Babylon, o Babylon, van ons wees gegroet; nu richt zich naar Efraïms gebergt' onze voet.” Dat werd natuurlijk in het Noors gezongen. Na op die stoomboot te hebben overnacht, kwamen wij in de loop van de volgende dag in Kopenhagen aan. Er was geen slaapplek op die boot, dus was ik op een paar balen graan geklauterd en had daar een plekje gevonden om mij te ruste te begeben. Terwijl ik daar lekker lang uitsliep, waren mijn ouders en verdere familieleden bijna radeloos geweest. Ze hadden overall naar me gezocht, net zolang tot ze de hoop mij nog te vinden hadden opgegeven. Ze wisten dat ik tegen wil en dank met ze was meegegaan, en hoewel ze daar met geen woord over reppen, bleek uit hun reacties toen ik te voorschijn kwam, dat ze gedacht moesten hebben dat ik overboord gesprongen was. Hun ziel verheugde zich toen iemand hun

vertelde dat men mij gezien had en dat ik niets mankeerde. Dat konden ze niet geloven voordat ze me met eigen ogen aanschouwden. Als ik ooit hun ziel met blijdschap heb vervuld, was het wel toen. Na onze aankomst in Kopenhagen, moesten we daar wachten tot zich daar 300 mensen verzameld hadden, die allemaal naar Utah gingen. Het naar Utah vertrekkende gezelschap stond onder leiding van Anthon H. Lund, die kort voor zijn dood nog raadgever van president Heber J. Grant is geweest. Wij verlieten Kopenhagen om over de Noordzee naar de Engelse havenstad Hull te varen. Bij ons vertrek was het prachtig weer en weerklonken dezelfde vreugdevolle liederen van de heiligen als bij ons vertrek uit Noorwegen. Sommigen dansten en zelfs bij, maar al spoedig begonnen de golven zich huizenhoog te verheffen. Het duurde dan ook niet lang of sommige mensen haastten zich naar de reling van het schip, en och, wat voerden ze de vissen lekker!!! Ik lachte hen uit en vroeg me af wat er toch met ze aan de hand was, maar ik verzeker u dat het lachen me weldra verging, toen ik zelf aan de beurt kwam. Toch kwamen we gezond en wel in Hull aan, waar wij de trein naar Liverpool namen. Na een rit van ongeveer acht uur kwamen we daar aan en gingen er aan boord van de stoomboot *Nevada*, met de Noord-amerikaanse havenstad New York als bestemming.

De overtocht over de Atlantische Oceaan duurde 14 dagen. Het weer was enige tijd erg stormachtig en ik ben onderweg voortdurend zeeziek geweest, maar we kwamen heelhuids in New York aan land, waar wij in de trein naar Utah stapten. Met een dag of vier arriveerden wij op 17 juli 1872 in Salt Lake City. Bij onze aankomst was het reeds laat in de avond. Onze reisleader

Anthon H. Lund had ons al voordat wij het station bereikten gezegd, dat een groot aantal van ons gezelschap bij aankomst wel door familieleden en vrienden zouden worden opgewacht, waarvan sommigen ons met zich mee naar huis zouden willen nemen, „maar,” zei hij, „laat niemand van hen u meteen mee naar huis nemen, want in plaats daarvan wordt u allemaal voor een feestmaal uitgenodigd. Neemt u hen dus liever mee naar die gezamenlijke maaltijd.”

Het was toen een uur of tien 's avonds. Hoe het gebouw heette, waar we heengingen, weet ik niet meer, maar het was groot genoeg voor ons om met z'n allen tegelijk aan tafel te gaan. Voor zover ik me kan herinneren, waren we daar met ongeveer 300 personen bijeen. Ze waren allemaal al naar binnen gegaan, behalve ikzelf, want ik meende dat ik er niet bij hoorde. Ik was immers geen mormoon, zoals alle overige leden van ons gezelschap. Zoals gezegd, was ik nog steeds enigszins verbitterd. Broeder Lund kwam evenwel weer naar buiten en zag mij op enige afstand staan. Hij kwam naar me toe en vroeg me waar mijn ouders waren. Ik zei dat die al naar binnen waren, maar dat ik daar niet thuis hoorde. Toen pakte hij me bij mijn arm, bracht me naar de deur en zei in het Deens: „Kom binnen, alsjeblieft. Je bent hier welkom.” Ik ging toen dus natuurlijk naar binnen, en geloof maar gerust dat het de beste maaltijd was die ik ooit gezien had, met allerhande lekkernijen. Toen we klaar waren met die maaltijd, was het omstreeks middernacht, maar de tafels waren nog gedekt en er stond nog allerlei lekkers op. We moesten maar toetasten en onszelf bedienen. Het was allemaal voor ons bestemd.

Niemand kwam ons ophalen, dus we zijn die hele nacht maar daar in de zaal

gebleven. Ik weet niet precies wat de anderen hebben gedaan, maar ik ben op een bank aan tafel gaan liggen en in slaap gevallen. Toen ik wakker werd, stond de zon al hoog aan de hemel en waren de overige leden van het gezelschap al druk in de weer. Ik wachtte niet op het ontbijt, want er stond nog meer dan genoeg eten op de tafels. We werden allen hartelijk verwelkomd en uitgenodigd ons maar te goed te doen. Dat hoefden ze mij geen tweemaal te zeggen en die morgen heb ik beslist even lekker ontbeten als ik mij de vorige avond het eten had laten smaken.

Na verloop van tijd begonnen wij ons af te vragen wat wij in een vreemde land met een vreemde taal moesten beginnen. We hoorden de mensen wel praten, maar wisten niet wat ze zeiden. Ten slotte kwam er iemand naar ons toe, die ons in het Deens vroeg hem te volgen. Hij nam ons mee naar de oude voorraadschuur voor de tienden. Daar stonden onze verhuiskisten met onze spullen, en ook wat bedden en levensmiddelen. Daar bleven we toen de volgende nacht slapen.

In de loop van de dag besloot ik maar eens er op uit te gaan om de bezienswaardigheden van Salt Lake City te bekijken. Daar het zomer was, begonnen de vroege appels al te rijpen. Ik zag ergens appels hangen, die me wel goed rijp leken. Erom vragen kon ik niet, en als ik er een zou plukken zonder het te vragen, zou dat evenzeer diefstal zijn als een dollar wegnemen, dus geld stelen. Toen zag ik een mooi rood appeltje onder de omheining liggen. Ik bukte me dus, raapte het op en wilde weer doorlopen. Ik had nog maar een paar stapjes gedaan, toen een man „stop!” riep. Ik dacht dat hij Noors had gesproken, want „stop” betekent in het Noors ook zoveel als blijven staan. Ik bleef dan ook meteen stilstaan. Toen die

man achter het huis verdween, liep ik echter weer door, maar ik geloof dat hij dat zag, want hij keek om de hoek van het huis en riep weer „stop!” Ik schrok, want ik wist best dat ik een appel had gepakt zonder erom te vragen, dus ik meende dat hij een karwats of zo was gaan halen om mij een flink pak slaag te geven. Ik bedacht hoe ik ervan langs gekregen zou hebben als dit in Noorwegen was gebeurd, doch ziedaar, in plaats daarvan had hij een hoedvol mooie, lekkere rode appels bij zich, en toen ik bij het tuinhek terugkwam, gaf hij me nog een appel, en nog een, tot ik mijn handen vol appels had. Hij zei iets in het Engels, wat ik niet verstond, maar maakte gebaren om mij duidelijk te maken wat hij bedoelde, namelijk ze in mijn zakken te stoppen, want ik had grote zakken in mijn jas. Toen gaf hij mij die hele hoedvol appels mee.

Dit maakte zo'n indruk op mij, dat ik het nooit meer heb kunnen vergeten. Ik had één appel weggenomen, maar in plaats van een pak slaag, had hij mij een hele hoedvol appels gegeven. Ik heb al eerder gezegd dat ik nogal verbitterd was, maar eerlijkheidshalve moet ik er nu bij zeggen dat dit, en die hartelijke ontvangst die vorige avond, al mijn bitterheid had doen verdwijnen. Deze dingen hadden een betere uitwerking dan de beste preek die men zich kan indenken. Een goede daad spreekt luider dan woorden.

Ik ging terug naar die oude opslagplaats voor de tienden, waar ik mijn ouders, broer en zusjes aantrof. Ik was natuurlijk dolblij hun een paar appels te kunnen geven. Ze waren benieuwd hoe ik daar aan gekomen was. Ze wisten dat ik geen geld had om ze te kunnen kopen, en zeiden dan ook: „Je hebt er op uit geweest om te stelen!” Waarop ik zei: „Een man daarginds in de stad heeft ze me zo maar gegeven.” Toen zeiden ze

dat er dan hier in Utah wel betere mensen moesten wonen dan thuis in Noorwegen. Zo begon ik er juist ook over te denken.

Mijn oom Mons Andersen had tegen ons gezegd dat wij naar zijn familie moesten gaan, die in Lehi woonde. Diezelfde avond ging er een visser die kant uit, en zei dat hij er wel twee van ons heen kon brengen. Moeder en mijn broertje Matias gingen dus met hem mee. Later zou er dan wel iemand komen om de rest van ons gezin af te halen. Met de trein konden wij daar niet komen, want de spoorlijn was toen nog niet verder aangelegd dan tot „Point of the Mountain.” De overige leden van ons gezin bleven dus nog tot de volgende dag in de opslagplaats. Die hele dag kwam er geen mens opdagen, maar de volgende dag — dat was op 20 juli 1872 — kwam iemand uit Lehi, die Matias Petersen heette, ons met een gloednieuwe wagen halen. Wat waren we blij! Die dag kwamen we niet verder dan even vóór Sandy, waar we die nacht onze reis onderbraken. Pas de volgende dag, op zondagmorgen 21 juli 1872, kwamen wij in Lehi aan.

Over die zondag, 21 juli 1872, moet ik toch nog even iets vertellen. Zoals gezegd, hadden we de nacht doorgebracht langs de straatweg vlak vóór Sandy. Het was een prachtige morgen, en het werd tijd dat we iets te eten kregen voordat we weer verder trokken. We waren met ons vijven en hadden alleen wat gebakken tarwebrood bij ons. Op enige afstand van onze kampeerplaats was een boerderij. Matias Petersen, onze voerman, ging daar dus heen om te zien of hij wat melk kon krijgen om bij ons brood te drinken. Even later kwam hij terug met een dame, die een pan vol verse melk meebracht. Het was voor mij de eerste keer dat ik de nacht in de openlucht had doorgebracht, en mijn

eerste maaltijd van tarwebrood met verse melk. Nooit zal ik vergeten hoe goed het mij smaakte! Ik was overgelukkig. O, dacht ik, wat een goed mens is dat, om ons die lekkere melk te komen brengen. Ik weet niet of zij ook mormoon was of niet, maar ik was destijds nog van mening dat alle mensen in Utah mormoon waren, dus dacht ik dat zij er ook wel een zou zijn. Ook door dit voorval kreeg ik weer een iets hogere dunk van het mormonisme.

Omstreeks 11 uur reden we voorbij het huis van Mons Andersen. Zuster Christine Andersen kwam naar buiten om ons welkom te heten. Toen ik aan de beurt kwam, was dat voor mij een ongewone ervaring, dus ik wist niet wat ik moest doen. Om de een of andere reden ben ik er toch maar niet vandoor gegaan. Een menigte buurkinderen en oudere mensen kwamen om ons heen staan en schudden ons de hand. Ik geloof dat zij ons welkom heetten, want ik verstond nog geen woord Engels. De kinderen Andersen waren naar de zondagsschool, maar die kwamen al gauw thuis. Ook zij begroetten ons met een kus, en toen begon ik er al een beetje aan te wennen. Ze gaven ons toch beslist wel het gevoel alsof wij daar echt thuis hoorden. Ik begon me steeds meer op mijn gemak te voelen.

Nog een treffend gebaar droeg er toe bij mij meer voor de kerk te gaan interesseren. Het was toen juist midden in het fruitseizoen en er waren al heel wat vruchten rijp, zoals aardbeien, kruisbessen en vroege appels. Wie zuster Andersen heeft leren kennen, weet hoe goedhartig ze was. Ze zei: „Ga maar naar buiten en help jezelf.” Als ze dat niet zo liefdevol gezegd had, zou ik nauwelijks hebben kunnen geloven dat ze het meende, maar dat deed ze wel degelijk. Dat was nog eens iets anders
(Wordt vervolgd op blz. 39)

't Maakt absoluut niets uit

Door Barbara Balli

Op 11 januari 1975 was ik 's middags om even over half twee vlak bij huis op weg naar de winkel. Ik liep op het trottoir, toen een auto met een snelheid van ruim 60 km per uur uit de koers raakte, doordat de chauffeur de macht over het stuur verloor. Ik werd tegen een telefoonpaal gesmakt en daar bijna platgedrukt. Toevallig was er ter plaatse van het ongeluk juist een politieagent aanwezig, die onmiddellijk radiografisch hulp inriep. Daarna trachtte hij mij eerste hulp te verlenen, maar mijn been was zo zwaar gewond, dat hij, toen hij een schroefverband wilde aanleggen, helemaal geen been meer kon vinden.

Tegen de tijd dat ik in het ziekenhuis aankwam, werd ik als „bij aankomst overleden” geregistreerd, maar de

koortsachtig werkende dokters slaagden erin mijn levensgeesten weer op te wekken. Na een prachtige zegen van mijn bisschop te hebben ontvangen, ging ik naar de operatiezaal. De chirurg zei dat mijn been waarschijnlijk geamputeerd zou moeten worden, maar een opsporingsambtenaar die op de plaats van het ongeval een onderzoek was gaan instellen, vond er nog een stuk dijbeen van 10 cm lengte, dat hij in allerijl naar het ziekenhuis bracht. Toen dit op de operatiezaal werd afgeleverd, werd besloten dat men zou proberen mijn been te behouden. Al ben ik naderhand mijn been alsnog kwijtgeraakt, heb ik nu nog een stomp van ruim 15 cm overgehouden, die ik niet gehad zou hebben als ze toen meteen mijn been hadden afgezet.

Na dat ongeluk hebben een massa vrienden en familieleden veel voor mij en mijn ouders gedaan, die dank zij de behulpzaamheid van aardige wijkleden in de gelegenheid werden gesteld om mij steeds gezelschap te houden tijdens mijn maandenlange verblijf in het ziekenhuis. Ze maakten maaltijden voor hen klaar, ze hielpen en verzorgden mijn familieleden en hebben ons blijk van grote liefde en zorgzaamheid gegeven. Mijn eerste herinnering aan de OOV was die keer dat de jongelui die daar lid van waren op hun laatste feestavond van het seizoen de jongens en meisjes uitnodigden, die het volgende jaar oud genoeg zouden zijn om ook naar de OOV te gaan. Toen ze mij ook uitnodigden, was ik erg verrast, omdat ik toen nog het merendeel van mijn tijd in het ziekenhuis moest doorbrengen, terwijl ik af en toe tussen de chirurgische behandelingen door alleen maar een paar dagen thuis was. Bovendien zat ik in een rolstoel. Ze zeiden dat dit er niets toe deed, dus alle kinderen hebben me toen een handje geholpen en ik ging erheen. Dat was echt leuk!

Toen de tijd was aangebroken dat ik zelf naar de OOV ging, werd ik meteen al tot tweede raadgeefster benoemd van onze eerste klas bijenkorfmeisjes, ook al zou ik meestentijds in het ziekenhuis moeten liggen. Dat jaar heeft mijn klas heus heel wat voor me gedaan. In het bijzonder herinner ik me nog hoe ze eens een vergadering voor mij op de band hebben opgenomen, die bij onze bisschop aan huis gehouden werd, omdat ik die niet kon bijwonen. Ze namen ook een verslag van de openingsavond op en brachten me dat in het ziekenhuis, waar we met ons allen naar het afdraaien van die band hebben zitten luisteren.

Ik was uit het ziekenhuis ontslagen en liep op krukken, toen de ringadviseuse voor de bijenkorfmeisjes mij vroeg een

rol te willen spelen in het op te voeren toneelstukje „appelpitten” Dat gaf me werkelijk het gevoel dat ze me nodig hadden en erg op mij gesteld waren.

Na negen maanden pijn en ellende te hebben doorstaan, plus 34 operaties om te proberen mijn been te behouden, adviseerde de dokter dat ik het toch zou moeten missen. Met de hulp van mijn ouders en mijn hemelse Vader besloot ik me hier maar bij neer te leggen. De amputatie vond plaats op 24 september 1975. Ik was toen twaalf jaar. Toen mijn klas ervan hoorde, reageerden ze daar fantastisch aardig op, door te zeggen: „Och, dat maakt absoluut niets uit!”

Terwijl ik voor mijn 35ste en laatste operatie in het ziekenhuis lag, kwamen de meisjes van mijn klas me vaak met opgewekt gezicht opzoeken en les geven, om me wat op te vrolijken. Als ik de vergaderingen eens niet kon bijwonen, belden ze mij altijd op en betrokken me in al hun plannen. Op die manier wist ik wat voor leuke dingen ik allemaal weer met alles mee te kunnen doen.

Een maand of vijf later werd er in onze wijk een lentezangfestival georganiseerd, dat maar eenmaal in de 50 jaar plaatsvond, en men had onze klas gevraagd eraan deel te nemen. Natuurlijk was ik ook van de partij! Toen had ik mijn kunstbeen al. De klas heeft reusachtig meegeholpen om mij er op het podium op mijn best te laten uitzien, en toen we langs het trapje aan de voorzijde van het toneel afdaalden naar de zaal, hebben alle meisjes treetje voor treetje gelopen, zodat ik niet opvallend achter zou raken, en het was net alsof het zo hoorde. Ze lieten me voelen dat ik niet behoefde te weigeren als ze me vroegen iets te doen. Zo leerde ik dat ik, als ik er mijn best maar voor doe, alles even goed kan als ieder ander.

In de loop van die zomer vroeg ik een van mijn vriendinnetjes uit de klas of zij

me weer wilde leren fietsen, wat ze ook heeft gedaan. Nadat ik een stuk of zes keer was gevallen, waarbij ik telkens heb moeten lachen, kreeg ik er eindelijk slag van. We gaan nog steeds gezamenlijke fietstochtjes maken, en dat is erg leuk. Aan het slot van het seizoen hebben we verleden jaar een zwemfestijn georganiseerd. Ik wilde daar echt niet heen, maar mijn moeder en vriendinnetjes wisten me te overreden dat ik er tenminste bij wou zijn. Toen ik daar kwam, had iedereen zo'n pret dat ik me door hen liet overhalen; ik kon de verleiding eigenlijk niet weerstaan. Ik belde mams dus op

dat ze mijn badpak moest komen brengen. Nadat ik mijn prothese had afgedaan, trok ik mijn badpak aan en de meisjes hebben me naar het zwembad gedragen. Ik heb me toen reusachtig geamuseerd, en ze hebben allemaal zoveel begrip getoond dat ik het gevoel kreeg dat ik me nergens voor behoefde te schamen.

Dit jaar ben ik als presidente van de tweedejaars-bijenkorfklas voorgedragen. Ik hoop nu maar dat ik die functie goed zal kunnen vervullen en anderen net zo kan helpen als ze mij ook geholpen hebben.

(Vervolg van blz. 6)

voor publieke gemakkelikheden, waardoor zij een aansporing vormen voor de exploitanten van dergelijke amusementsgelegenheden, winkels en andere zakelijke ondernemingen om op die dag geopend te blijven, hetgeen anders niet het geval zou zijn. Als wij op de dag des Heren kopen, verkopen, handel drijven of steun verlenen aan dergelijke dingen, zijn wij even opstandig als de kinderen Israëls, van wier overtredingen tegen dit en ook andere geboden, de ontzettende gevolgen een blijvend voorbeeld voor ons allen moeten zijn.

Het strenge standrecht dat in de oude Israëlitische wetten voor het bestraffen van sabbatschenders was voorgescreven moge in onze dagen niet meer van toepassing zijn, maar toch mogen wij niet aannemen dat Gods wetten indertijd zwaarder wogen dan thans.

Tijdens de huidige bedeling werd nog eens nadrukkelijk herhaald hoe belangrijk het is de sabbat in ere te houden, en wel in deze door de profeet Joseph Smith ontvangen openbaring van de Heer:

„En opdat gij uzelf meer onbesmet van de wereld moogt bewaren, moet gij op

Mijn heilige dag naar het huis des gebeds gaan en uw sacramenten opofferen.” (LV 59 : 9.)

Opgemerkt zij dat dit een van de „gij zult” geboden is.

„Want voorwaar, dit is een dag, die u is toegewezen om van uw arbeid uit te rusten en de Allerhoogste uw toewijding te betonen;

Niettemin moeten uw geloften alle dagen en te allen tijde in gerechtigheid worden opgeofferd.

Doch gedenkt, dat gij op deze, des Heren dag uw offers, en uw sacramenten de Allerhoogste moet offeren, en uw zonden voor uw broederen en voor de Here belijden.

En op deze dag moet gij niets anders doen dan alleen uw voedsel met eenvoudigheid des harten bereiden, opdat uw vasten volmaakt zij, of met andere woorden, opdat uw vreugde volkomen zij.” (LV 59 : 10-13.)

Let hier eens op hoe de Heer, ofschoon Hij speciaal de aandacht vestigt op het grote belang van de sabbat en de juiste waarneming daarvan, van zijn volk verlangt dat het „alle dagen en te allen tijde . . . gerechtigheid” betracht.

Op mijn reizen tref ik ook wel trouwe kerkleden aan, mensen die afzien van winstbejag op de sabbat en zich niet ophouden met verboden zaken. Ik heb veehouders gezien die op de sabbat hun kudden niet bijeendreven, fruitstalletjes aan de kant van de weg, die in het fruitseizoen doorgaans dag en nacht geopen zijn, maar op de sabbat gesloten, drugstores, eethuizen, krantenkiosken en kraampjes langs de straten en wegen, die allemaal op de dag des Heren dicht bleven, terwijl de eigenaars ervan blijkbaar toch wel rondkomen konden en intussen echt voldoening vonden in het feit dat ze zich aan de wetten hielden. Telkens wanneer ik rechtschapen mensen zich dit soort verdiensten zie ontzeggen, verheug ik mij dan ook en krijg ik sterk de neiging hen te zegenen wegens hun geloof en standvastigheid. De Heer heeft immers bij monde van de profeet Jesaja gezegd: „Indien gij niet over de sabbat heenloopt door uw zaken te doen op mijn heilige dag, maar de sabbat een verlustiging noemt, de heilige dag des Heren van gewicht, en die eert door noch uw gewone bezigheden te doen, noch uw zaken te behartigen, of ijdele taal uit te slaan, dan zult gij u verlustigen in de Here en Ik zal u doen rijden over de hoogten der aarde en u doen genieten het erfdeel van uw vader Jakob, want de mond des Heren heeft het gesproken.” (Jesaja 58 : 13, 14.)

(Vervolg van blz. 12)

kind kan zich een voorstelling over God vormen als het zelf een gebed uitspreekt of dat iemand anders hoort doen. Zo'n kind kan best even aan Jezus denken, als hem wordt geleerd zijn hoofdje te buigen en zijn oogjes te sluiten, vooral wanneer men het heeft gevraagd dat vlak voor het bidden te willen doen.

Het is bijzonder belangrijk de grootste aandacht te besteden aan de meer abstracte, dus minder tastbare godsdienstlessen, en deze telkens weer te herhalen. Hiertoe is het avondmaal een der voornaamste hulpmiddelen die wij tot onze beschikking hebben. Al kunnen jonge kinderen hun aandacht nog niet lang ergens bij bepalen, toch kan bij hen langzamerhand het gevoel ontstaan dat deelname aan het avondmaal een plechtige gebeurtenis en dat Jezus een heel bijzonder iemand is, terwijl het brood en water iets met Hem te maken moeten hebben. „Verantwoordelijk worden” is echter een proces dat zich niet plotseling, maar geleidelijk aan voltrekt. De rijping van meer volwassen begrippen als een gelofte aan Jezus doen en door Hem gezegend worden kan en moet zelfs al een aanvang nemen voordat een kind acht jaar is geworden. Zowel tijdens de eredienst in de junior-zondagsschool als in de avondmaalsvergadering zien kinderen hun ouders en de al wat oudere kinderen van het avondmaal nemen, en deze wekelijkse herhaling van die plechtigheid vanaf hun kleuterjaren tot de achtjarige leeftijd leert hen als vanzelf het voorbeeld van deze voor hen zoveel betekende mensen na te volgen.

Onder de hierboven geschetste omstandigheden kan door deelname aan het avondmaal niet alleen een vast gedragspatroon ontstaan dat men in zijn latere leven blijft volgen, maar bovendien kan het een krachtige, levenwekkende en de verdere ontplooiing bevorderende basis worden voor iemands geestelijk leven. Het hoeft derhalve geen zinledig gebaar te zijn als kinderen van het avondmaal nemen, terwijl hun gemoedsleven er nog niet rijp voor is en ze nog betrekkelijk weinig van de leer der zaligheid afweten. Hoewel ze dus misschien nog niet zoveel aan het

avondmaal hebben als volwassenen, kan er door hun deelname aan die verordening wel in bepaalde diepe behoeften worden voorzien.

(Vervolg van blz. 25)

6. Vasten en bidden voor een bepaald, nauwkeurig omschreven doel, of een met name genoemde zegening. Dit kan een individuele behoefte zijn, zorgen of andere familiekwesaties, zegeningen die wij voor iemand anders afsmecken of iets dat de hele kerk of ons vaderland aangaat, zoals dat vasten voor verbetering van de weersgesteldheid.

7. Zich van zonden bekeren. Vragen om kracht je leven te beteren en om inspiratie hoe je dat het best kunt doen. Streven naar het bedenken van vormen van genoegdoening of schadeloosstelling om vergeving te kunnen verkrijgen van wie men mogelijk onrecht heeft aangedaan.

8. De Schriften lezen, bestuderen en over de strekking van het gelezene nadenken. Trachten je begrip te verdiepen voor dingen die je tot nog toe niet duidelijk waren. Zelf maak ik gebruik van de kennis en andere hulpmiddelen waarover mijn man beschikt, om een antwoord op mijn vragen te kunnen vinden. Ik lees zowel hoofdstukken uit de Schriften in hun logische volgorde, als alle passages over een bepaald onderwerp die in onze normatieve boeken te vinden zijn. Ook probeer ik methodes te vinden om mijn kinderen te leren door zelfstudie schriftuurkennis te vergaren en hen liefde voor de Schriften bij te brengen.

9. God loven en prijzen, Hem dankzeggen voor zijn zegeningen en zijn lof zingen. Mij verheugen in mijn verbondenheid met Hem. Tot anderen van Hem en zijn goedheid getuigen.

10. Onenigheden met anderen vermij-

den, evenals afleiding en verstrooiing op het weekend voorafgaande aan de vastenzondag. 's Zaterdagavondsgaen om deel te nemen aan bruiloftsfeesten, recepties, fuifjes, di-neetjes, sportevenementen en dergelijke, evenals het aanzitten van feestdiners op zondag dragen niet bij tot inachtneming van de maandelijks vasten en zijn niet bevorderlijk voor de geestelijke communicatie die wij op zo'n dag nastreven.

11. Mijn ervaringen vastleggen in mijn dagboek, waarin ook wordt vermeld waarvoor God met name geprezen moet worden, waarvan ik mij heb te bekeren en hoe ik dat denk te doen, commentaar op gelezen schriftgedeelten, opsomming van de diensten die ik van plan ben aan anderen te bewijzen, het doel waarvoor ik iedere maand speciaal vast, en ten slotte mijn getuigenis. Door dergelijke dingen geregeld op te schrijven in een dagboek, kan dit een machtig hulpmiddel worden om onze getuigenissen sterk te houden, onszelf voorlichting en motivatie te verschaffen om ons leven in bepaalde opzichten te beteren door dit of dat te veranderen, en om onze kinderen en kindskinderen later te inspireren. De in ons leven geschiede wonderen vervagen snel in ons geheugen, maar door onze dagboeknotities na te lezen komen ze ons naderhand weer helder en duidelijk voor de geest te staan. Ze kunnen ons doen verlangen naar het eeuwige leven, een leven dat een doorlopende aaneenschakeling van wonderen is.

Hoewel ik mijn manier van vasten nog niet ten volle kan kwalificeren als „verheuging en gebed,” toch voel ik hoe ik nu al veel dichter bij dat ideaal sta dan een jaar terug.

Het stemt mij dankbaar te weten dat God leeft, dat wij zijn kinderen zijn en dat het zijn verlangen is dat wij vreugde vinden. Ook ben ik er nu van overtuigd

dat vasten een integrerend onderdeel van die vreugde is. Het is een beslissende factor bij onze pogingen om elke zwakheid uit te bannen, al onze talenten te versterken en om volmaakt te worden, opdat wij tot onze Vader in de hemel kunnen weerkeren om bij Hem te wonen. Ik ben Hem dankbaar dat Hij ons heeft geopenbaard dat het vasten een krachtig hulpmiddel is om ons de weg terug tot Hem te doen vinden.

(Vervolg van blz. 33)

dan hoe het in Noorwegen toeging. Zo werd ik steeds meer geneigd mij ook bij de kerk aan te sluiten.

Nu had ik tot dusverre nog geen tijd gehad om erover na te denken hoe ik in een vreemd land met een vreemde taal de kost zou moeten verdienen, maar op vrijdagmorgen, de 26ste juli 1872 kwam er een boer naar het huis van Mons Andersen, die een knechtje nodig had om hem te helpen zijn akkers te bewerken. Hij heette Peter Petersen. Mijn maandloon bedroeg acht dollars, en ik heb 20 maanden bij hem gewerkt. Nu moet ik nog iets vertellen van wat er in die tijd is gebeurd. Het was destijds gebruikelijk dat nieuwelingen in Utah opnieuw gedoopt moesten worden. Op een goede dag had Karen Larsen Petersen, de vrouw van Peter Petersen, dus tegen me gezegd: „Er worden vandaag weer mensen gedoopt, dus je moet de paarden aanspannen en die mensen naar de molenbeek brengen om er te worden gedoopt. Je moet jezelf trouwens ook laten dopen.” Ik zei tegen haar dat ik ze graag daarheen wilde brengen, maar dat ikzelf nog niet klaar was om gedoopt te worden.

Die eerste winter begon ik naar school te gaan, zodat ik een beetje Engels zou

kunnen leren. Ik ging ook met de jongens van Mons Andersen naar de zondagsschool. De leraar die we daar in die tijd hadden heette Eisha Pack. De leerlingen lazen er om de beurt voor uit de Bijbel, maar als ik aan de beurt kwam, las broeder Pack de tekst altijd voor mij voor, waardoor er geen onderbreking in het voorlezen ontstond. Daar was ik blij om, hoewel ik niet verstond wat er werd gezegd. Toch begon ik het op de zondagsschool prettig te vinden. Zuster Karen Larsen Petersen werd ziek, en op 7 februari 1873 is zij overleden, waarmee er voorlopig een eind kwam aan mijn schoolopleiding. Toch had ik al genoeg geleerd om in de derde klas te worden geplaatst.

Nu had ik het evangelie bestudeerd en ik begon te bidden om te mogen weten of het waar was. Ik wist wat Jezus tot Nikodemus had gezegd. Zijn antwoord vinden wij immers vermeld in het derde hoofdstuk van Johannes, waar staat: „Tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan” (Johannes 3 : 5.) Op 30 augustus 1873 werd ik dan ook door Mons Andersen gedoopt, waarmee ik lid werd van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Vervolgens werd ik als zodanig in Lehi bevestigd door Abraham Lossee.

*Indien gij Mij
liefhebt, zult gij Mij
dienen en al Mijn
geboden
onderhouden.*

LV 42:29

*Geen mens is ooit op een dwaal-
spoor geraakt omdat hij de leringen
volgde of het advies of de raad ter
harte nam van de vertegen-
woordiger des Heren op aarde;
maar mensen die weigeren om de
goede raad ter harte te nemen zijn
op een dwaalspoor geraakt, zijn de
verboden weg ingeslagen, en hebben
in een aantal gevallen het geloof
verloochend. Anderen, die op een
dwaalspoor raakten, omdat zij niet
in staat waren, de raadgevingen die
gericht waren op hun eeuwig wel-
zijn, te begrijpen en deze raad niet
ter harte namen, hebben zich ver-
ootmoedigd en zijn tot de kerk
teruggekeerd, onder erkenning van
hun dwaling . . .*

—Joseph Fielding Smith

Iedere getrouwe waardige man kan nu het priesterschap ontvangen

Vertaling

THE CHURCH OF JESUS CHRIST OF LATTER-DAY SAINTS

OFFICE OF THE FIRST PRESIDENCY

SALT LAKE CITY, UTAH 84150

8 juni 1978

Aan alle algemene and plaatselijke ambtenaren van de priesterschap in
De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in de
hele wereld

Geliefde broeders,

Wij hebben de uitbreiding van het werk van de Heer over de hele wereld meegemaakt en wij zijn met dankbaarheid vervuld dat mensen in vele landen gehoor gegeven hebben aan de boodschap van het herstelde evangelie en in steeds grotere getale lid van de kerk geworden zijn. Dit wederom heeft in ons de wens opgewekt alle rechten en zegeningen die het evangelie aanbiedt, aan elk waardig lid van de kerk te verlenen.

Met het oog op de beloften die de profeten en presidenten van de kerk die ons zijn voorgegaan, gedaan hebben, beloften die inhielden dat in Gods eeuwige plan eens al onze waardige broeders het priesterschap zouden ontvangen, en met het oog op de getrouwheid van hen wie het priesterschap onthouden is, hebben wij lang en ernstig de zaak van deze, onze trouwe broeders bepleit en vele uren in de bovenzaal van de tempel doorgebracht om de Heer om goddelijke leiding te smeken.

Hij heeft onze gebeden aangehoord en door openbaring bevestigd dat de lang beloofde dag gekomen is dat iedere getrouwe, waardige man in de kerk het heilige priesterschap kan ontvangen, met de macht om de goddelijke autoriteit ervan uit te oefenen en met zijn geliefden elke zegening die hieruit voortvloeit te genieten, de zegeningen van de tempel daarbij inbegrepen.

Dienovereenkomstig mag het priesterschap aan alle waardige manlijke leden van de kerk verleend worden, ongeacht ras of huidskleur. De priesterschapsleiders hebben de aanwijzing het beleid te volgen dat in een zorgvuldig tweegesprek met elke kandidaat voor ordening totzowel het Aäronische als het Melchizedekse priesterschap voorziet om zich ervan te verzekeren dat hij aan de vastgestelde normen voor waardigheid voldoet.

Wij verklaren ernstig dat de Heer zijn wil nu kenbaar heeft gemaakt, tot zegen van al zijn kinderen in de hele wereld die willen luisteren naar de stem van zijn bevoegde dienstknechten en zich voorbereiden om elke zegening van het evangelie te ontvangen.

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION SERVICES DEPT.
LIBRARY

AUG 03 1978

Hoogachtend,

Spencer W. Kimball

N. Eldon Tanner

Marion G. Romney

Het Eerste Presidium

